

Nr 80

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69; given Stockholms slott den 8 mars 1968.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69. Den avser alltså begäran om anslag för investeringar som är lämpliga att utföra i arbetslöshetsbekämpande syfte. Förslaget till allmän beredskapsstat omfattar sammanlagt 1 414,5 milj. kr. i anslag. Härav faller 1 101,7 milj. kr. på driftbudgeten och 312,8 milj. kr. på kapitalbudgeten. Den s. k finansfullmakten som är knuten till beredskapsstaten skall enligt förslaget oförändrat gälla 600 milj. kr.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8
mars 1968.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69* och anför.

Inledning

Enligt 63 § regeringsformen kan riksdagen anta en allmän beredskapsstat med de anslag som kan behövas i en ekonomisk krissituation eller i ett annat nödläge. Beredskapsstaten skall antas i samma ordning som gäller för reglering av riksstaten. I samband härmed kan riksdagen bestämma de villkor under vilka Kungl. Maj:t får disponera de anslag som är upptagna i beredskapsstaten.

Allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 har antagits av 1967 års riksdag (prop. 1967: 80, SU 63—71, 101, JU 15, rskr 173, 175—180, 182—183, 224). Den omfattar sammanlagt 1 405,2 milj. kr. i anslag. Härav faller 1 124,8 milj. kr. på driftbudgeten och 280,4 milj. kr. på kapitalbudgeten. För att beredskapsstaten skall sättas i kraft krävs särskilt beslut av riksdagen. När riksdagen antog beredskapsstaten beslöt den också om en s. k. finansfullmakt. Denna innebär att Kungl. Maj:t omedelbart kan besluta om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten intill ett sammanlagt belopp om 600 milj. kr. Finansfullmakten får utnyttjas endast om arbetsmarknadsläget kräver det. Den har hittills inte utnyttjats.

Arbetsmarknadsstyrelsen skall varje år enligt sin instruktion upprätta ett förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt. Styrelsen har nu kommit in med det förslag som skall ligga till grund för den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1968/69. Förslaget torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende som *bihang*.

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv och finansiering av denna

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv bygger på samma principer som tidigare år. Det innebär att i förslaget ingår endast arbetsobjekt och industribeställningar som är så angelägna att de i vart fall skulle utföras under de närmaste åren. När långsiktiga investeringsplaner förelegat har objekten valts inom ramen för dessa. På så sätt sker en samordning mellan de anslag som anvisas på riksstat och de som anvisas på beredskapsstat.

Liksom tidigare år har i statsverkspropositionen föreslagits anslag för vissa affärsdrivande verk, som medger en investeringsökning utöver ramar med omkring 10 %, om detta befinns påkallat av konjunkturmässiga eller andra skäl. För vägväsendet synes anslagsmässiga möjligheter föreligga att öka verksamheten under budgetåret 1968/69, om detta befinns önskvärt.

Genom den angivna anslagstekniken får man på betydelsefulla områden en flexibilitet motsvarande den som avses med beredskapsstaten. Investeringsreservens avgränsning gentemot de företag, som kan utföras genom en ökning av investeringsramarna med anlitan av tillgängliga och föreslagna anslag eller beställningsbemyndiganden, blir därför flytande, bl. a. med hänsyn till att ändringar i turordningen för de ordinarie företagen kan äga rum.

För intagande av arbeten eller beställningar i investeringsreserven har i regel satts som villkor att planeringsläget skall medge arbetenas påbörjande resp. utläggning av beställning inom en varseltid av 4 månader. För husbyggnadsobjekt medger planeringssituationen dock inte detta, utan en varseltid av 4—6 månader eller längre får beräknas för dessa. Vid överläggningar med verk och myndigheter i detta ärende har särskild uppmärksamhet ägnats åt möjligheterna att i investeringsreserven ta in anskaffningar av industriprodukter.

Sammanlagt ingår byggnads- och anläggningsarbeten samt industrianskaffningar till ett belopp av 1 673,6 milj. kr. i investeringsreserven. Av ovannämnda kostnadsvolym utgörs 877,9 milj. kr. av anläggningsarbeten, inberäknat skogsvårdsarbeten m. m., 264,3 milj. kr. av husbyggnadsarbeten samt 531,4 milj. kr. av industribeställningar. Objekt för 1 046,4 milj. kr. faller inom den statliga sektorn samt för 627,2 milj. kr. inom den kommunala och enskilda sektorn.

Arbetsmarknadsstyrelsen har beträffande bostadsbyggandet liksom tidigare utgått från att frågan om en utökning av bostadsbyggandet i förekommande fall tas upp i särskild ordning och lägger därför inte nu fram något förslag till investeringsreserv avseende bostadsbyggande.

Arbetsmarknadsstyrelsen behandlar därefter frågan om finansieringen av investeringsreserven. I första hand föreslår styrelsen, att vissa förslagsanslag i den riksstat som kommer att fastställas för budgetåret 1968/69 skall få belastas med högre belopp än det i riksstaten upptagna. Detta gäller följande anslag, nämligen Sjösäkerhet, Sjömätning m. m., Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m., Vägbyggnader på skogar i enskild ägo, Arbetsmarknadsstyrelsen: Omkostnader samt Omskolning m. m. Härutöver föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att anslag förs upp på allmän beredskapsstat med sammanlagt 1 416,5 milj. kr. Härav faller 1 103,7 milj. kr. på driftbudgeten och 312,8 milj. kr. på kapitalbudgeten.

De anslag som arbetsmarknadsstyrelsen föreslår avser dels enstaka investeringsobjekt, dels kollektiva ändamål. Beträffande de sistnämnda föreslår styrelsen att de bestämmelser som gäller för innevarande budgetår skall gälla även för beredskapsstaten för budgetåret 1968/69. Således bör objekt för vilka medel beräknats under kollektivanslag kunna bytas ut mot andra objekt av likartat slag. Vidare bör kollektivanslagen kunna användas för att forcera arbeten av motsvarande art för vilka medel beräknats på riksdagen. För att man skall få önskvärd handlingsfrihet vid uppkommande arbetslöshetssituationer bör det härutöver liksom under innevarande budgetår också finnas ett samlingsanslag benämnt Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen konstaterar, att statsbidrag i princip bör utgå enligt gällande grunder till kommunala och enskilda arbeten, som anordnas i sysselsättningsstödjande syfte. Möjligheter bör dock liksom hittills finnas att kunna jämka statsbidragsgrunderna med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För att Kungl. Maj:t i viss utsträckning skall kunna utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut meddelats föreslår arbetsmarknadsstyrelsen slutligen att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om en finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder avseende ett belopp av 600 milj. kr.

Departementschefen

Riksdagen fastställer sedan år 1960 varje år en allmän beredskapsstat. En sådan gäller även för innevarande budgetår. Den omfattar anslag till olika statliga, kommunala eller statsunderstödda investeringsobjekt, som bedömts lämpliga att sättas i gång i sysselsättningsstödjande syfte vid en konjunkturavmattning.

För att den allmänna beredskapsstaten skall träda i kraft behövs ett särskilt beslut av riksdagen. Om arbetsmarknadsläget skulle kräva det får emellertid Kungl. Maj:t med stöd av en till beredskapsstaten knuten finans-

fullmakt besluta om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten inom en ram av 600 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att i investeringsreserven skall ingå byggnads- och anläggningsarbeten samt industrianskaffningar till ett sammanlagt belopp av 1 673,6 milj. kr., varav för statliga företag 1 046,4 milj. kr. samt för kommunala och enskilda företag 627,2 milj. kr. Härtill kommer möjligheten att vid en konjunkturförsvagning öka bostadsbyggandet. I likhet med tidigare år ingår nämligen inte detta i arbetsmarknadsstyrelsens investeringsreserv. För att finansiera de företag som ingår i investeringsreserven föreslår styrelsen att anslag förs upp på allmän beredskapsstat. Det sammanlagda beloppet av dessa anslag uppgår till 1 416,5 milj. kr., varav på driftbudgeten 1 103,7 milj. kr. och på kapitalbudgeten 312,8 milj. kr.

Skillnaden i totalsumma mellan investeringsreserv och beredskapsstat har två orsaker. För det första föreslås för några investeringar att de i riksstaten upptagna anslagen för dessa ändamål skall få överskridas i stället för att anslag förs upp på allmän beredskapsstat. För det andra tas vid kommunala och enskilda företag som anslag upp endast det belopp som utgår i form av statsbidrag, medan hela investeringsbeloppet tas upp i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen har under hand meddelat att sysselsättnings-effekten i det sista produktionsledet vid ett eventuellt genomförande av de objekt som medtagits i investeringsreserven kan beräknas till ca 3 milj. dagsverken. Antalet dagsverken torde fördela sig med ca 1,8 milj. på byggnads- och anläggningsarbeten, ca 200 000 på skogsvård o. d. samt ca 1 milj. på industriarbeten. Härtill kommer en viss sysselsättningseffekt även i tidigare produktionsled. De i investeringsreserven intagna arbetsobjekten har varierande igångsättningstider och kräver även mycket olika tider för sitt genomförande. Kommunala anläggningsarbeten, reparationsarbeten på civila och militära statliga byggnader samt ca en tredjedel av den statliga anläggningsreserven utgörs av arbeten som bör kunna färdigställas på ungefär ett halvt år eller mindre. Större delen av vägreserven, vissa anläggningsarbeten för vattenfalls- och sjöfartsverken samt vissa husbyggnader kräver längre byggnadstid. Tiden för de i investeringsreserven intagna befästningsarbetenas utförande kan variera avsevärt. Skogs- och naturvårdsarbeten kan delas upp i etapper av valfri storlek och längd utan olägenheter. När det gäller industribeställningarna kan uppdelning som regel ske på mindre eller större poster. Vissa undantag finns, t. ex. rullande materiel för statens järnvägar, specialfordon för försvaret samt vissa beställningar för tele- och vägverken. Dessa arbetsobjekt är i stor utsträckning bundna till en eller ett fåtal industrier som specialiserat sig på ifrågavarande tillverkning.

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag har beretts inom berörda departement. Kungl. Maj:t fattar denna dag på hemställan av vederbörande föredragande

beslut i fråga om anslag på förslaget till beredskapsstat. Utdrag av statsrådsprotokollet i dessa ärenden bör bifogas propositionen som *bilagor 1—10*. Förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69, upprättat i enlighet med dessa beslut, torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 11*. Förslaget upptar anslag om sammanlagt 1 414,5 milj. kr. Härav faller 1 101,7 milj. kr. på driftbudgeten och 312,8 milj. kr. på kapitalbudgeten.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag att någon investeringsreserv avseende bostadsbyggandet inte behöver läggas fram i detta sammanhang. Bostadsbyggnadsprogrammet om 95 000 lägenheter för år 1968 kan nämligen utvidgas i annan ordning, om det visar sig nödvändigt ur konjunktursynpunkt.

Liksom under tidigare år bör Kungl. Maj:t kunna besluta om utbyte av projekt som på beredskapsstaten är upptagna under kollektivanslag, om de ursprungliga projekten är mindre lämpade att utföra i en viss arbetsmarknadssituation. Vidare bör kollektivanslag på beredskapsstaten få användas för att forcera arbeten för vilka motsvarande anslag förts upp på riksstaten.

I fråga om vissa arbeten, som är upptagna i investeringsreserven, finns förslagsanslag uppförda i riksstaten för motsvarande ändamål. Sådana arbeten bör liksom tidigare kunna finansieras genom merbelastning av anslagen på riksstaten.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag att gällande statsbidragsgrunder liksom tidigare bör kunna jämkas för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven, om detta är skäligt med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

Anslagen bör få utnyttjas utan riksdagens hörande endast inom ramen av visst högsta belopp. För att beredskapsstaten skall träda i kraft bör således krävas särskilt beslut av riksdagen. Bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag förts upp på beredskapsstaten, den s. k. finansfullmakten, bör liksom under innevarande budgetår fastställas till 600 milj. kr. Även vid tillämpning av detta bemyndigande bör de i det föregående nämnda förut-sättningarna för disposition av anslagen få gälla och berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medges.

Under återopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

- a) godkänna förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69,
- b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, om arbetsmarknadsläget kräver det, besluta att arbeten för vilka anslag förts upp

på allmän beredskapsstat får utföras intill ett sammanlagt belopp av 600 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilagor till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 1

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitieärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler de ärenden under justitiedepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

B. Polisväsendet

[1] **B 4. Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.** Under denna rubrik har ett reservationsanslag av 27,3 milj. kr. tagits upp i prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 31). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 5), efter samråd med rikspolisstyrelsen, att sådan materiel som avses här tas in i investeringsreserven till en kostnad av 9 milj. kr.

Jag förordar att anslag för detta ändamål tas upp på beredskapsstaten. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår för inköp av motorfordon m. m. för polisen bör anskaffning ske i enlighet med de riktlinjer som har anförts i prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 33—34). Med hänsyn härtill bör anslaget beräknas till 9 milj. kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 9 000 000 kr.

[2] **B 10. Lokala polisorganisationen: Utrustning.** För detta ändamål har ett reservationsanslag av 14,5 milj. kr. tagits upp i prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 42). Efter samråd med rikspolisstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 5), att materiel av här avsett slag för en kostnad av 5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lokala polisorganisationen: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

F. Kriminalvården

[3] **F 5. Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.** I prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 77) har ett reservationsanslag av 2,4 milj. kr. tagits upp för anskaffning av maskin- och verktygsutrustning. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 5), efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté, att maskin- och verktygsutrustning vid befintliga och planerade anstalter för en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 1 500 000 kr.

[4] **F 6. Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.** För detta ändamål har ett reservationsanslag av 200 000 kr. tagits upp i prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 77). Efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 6), att anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 1 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fångvårdsanstalterna: Engångsanskaffning av inventarier m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

[5] **F 7. Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.** Under denna rubrik har ett reservationsanslag av 1 000 kr. tagits upp i prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 78). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 6), efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen, att ett anslag av 3 milj. kr. tas upp för utbyggnad av det öppna anstaltsbeståndet.

Med hänsyn till den förutsebara platssituationen vid de öppna anstalterna bör anslaget begränsas till 1 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fångvårdsanstalterna: Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[6] II: 2. Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården. För detta ändamål har ett investeringsanslag av 10 milj. kr. tagits upp i prop. 1968: 1 (bil. 4 s. 91). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 6), efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté, att byggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 2

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Ministern för utrikes ärendena anmäler ärende under utrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

[1] C. **Tekniskt och humanitärt bistånd.** För tekniskt och humanitärt bistånd har i prop. 1968: 1 (bil. 5 s. 13) för budgetåret 1968/69, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, föreslagits ett anslag av 258 918 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 23) att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 skall tas upp ett anslag av 13 milj. kr. för visst gåvobistånd.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag men förordar att utgifter för sådant bistånd inte får bestridas av arbetsmarknadsmedel på riksstaten eller av anslag på den allmänna beredskapsstaten utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande. Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Tekniskt och humanitärt bistånd* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 13 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med bifall av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler de ärenden under försvarsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven tas in anskaffning av industriprodukter för det militära försvaret till en kostnad av 184 milj. kr. Ämbetsverket räknar därvid med ett urval av skilda arbetsobjekt, kostnadsberäknade till sammanlagt 312,6 milj. kr. Såvitt avser byggnads- och anläggningsarbeten m. m. för det militära försvaret föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att av urvalsmaterialet för en investeringsreserv av hithörande arbeten under försvarets fastighetsfond objekt för sammanlagt 68 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

För civilförsvaret föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att i investeringsreserven tas in anskaffning av industriprodukter för en kostnad av 16 milj. kr. samt arbeten för byggande av skyddsrum m. m. och anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål för sammanlagt 4,5 milj. kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 3 milj. kr. Slutligen föreslår ämbetsverket att byggnadsarbeten för civilförsvaret för 4 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Närmare uppgifter om hur urvalsmaterialet fördelar sig på olika anskaffningar och arbeten framgår av föreliggande förslag till investeringsreserv (Bihang s. 8).

I det följande anmäler jag de anslag som behövs för ifrågavarande anskaffningar och arbeten. Anslagen bör liksom tidigare år, under de förutsättningar som gäller för beredskapsstaten, dels få användas för att genomföra vilka som helst av de anskaffningar och arbeten som har tagits in i ur-

valsmaterialet för anslaget i fråga, dels få utnyttjas för att forcera sådana anskaffningar och arbeten som ingår i de ordinarie anskaffnings- och arbetsprogram, för vilka medel har anvisats på riksstaten. Utgifter för ändamål som här avses bör inte komma till stånd utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande oavsett om arbetsmarknadsmedel på riksstatsanslag eller anslag under beredskapsstaten tas i anspråk.

DRIFTBUDGETEN

B. Armén

[1] **Anskaffning av materiel för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att för detta ändamål tas upp ett anslag av 125 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för armén* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 125 000 000 kr.

C. Marinen

[2] **Anskaffning av materiel för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 25 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för marinen* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

D. Flygvapnet

[3] **Anskaffning av materiel för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 9), att för detta ändamål på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 28 milj. kr.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för flygvapnet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 28 000 000 kr.

J. Viss materielanskaffning m. m.

[4] J 8. **Anskaffning av fortifikatorisk materiel.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 11), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 6 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 6 000 000 kr.

N. Civilförsvaret m. m.

[5] N 9. **Anskaffning av civilförsvarsmateriel.** I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 11) tillstyrker jag, att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 16 milj. kr. för detta ändamål.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av civilförsvarsmateriel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 16 000 000 kr.

[6] N 11. **Bidrag till byggande av skyddsrum.** I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 11) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för nästa budgetår tas in arbeten för anordnande av ledningscentraler, observationsplatser och skyddsplatser för andra framskjutna enheter för en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr. motsvarande en statsbidragskostnad av 2 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggande av skyddsrum* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

[7] N 13. **Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål.** I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 11) tillstyrker jag, att i investeringsreserven för nästa budgetår tas in arbeten för att anordna branddammar för civilförsvarsändamål för en samman-

lagd kostnad av 1,5 milj. kr., motsvarande en statsbidragskostnad av 1 milj. kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförvarsändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[8] **II: 6. Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 4 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

III. Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond

[9] **III: 3. Byggnadsarbeten för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 15 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för armén* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 15 000 000 kr.

[10] **III: 4. Byggnadsarbeten för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 10 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för marinen* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 10 000 000 kr.

[11] **III: 5. Byggnadsarbeten för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 5 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för flygvapnet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

Befästningars delfond

[12] **III: 9. Befästningsarbeten för gemensamma ändamål.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 20 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Befästningsarbeten för gemensamma ändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

[13] **III: 10. Befästningsarbeten för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår förs upp ett anslag av 10 milj. kr. för detta ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Befästningsarbeten för armén* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 10 000 000 kr.

[14] **III: 11. Befästningsarbeten för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår förs upp ett anslag av 5 milj. kr. för detta ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Befästningsarbeten för marinen* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

[15] **III: 12. Befästningsarbeten för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår förs upp ett anslag av 1 milj. kr. för detta ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Befästningsarbeten för flygvapnet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

[16] III: 13. *Flygfältsarbeten m. m.* Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att för detta ändamål förs upp ett anslag av 2 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygfältsarbeten m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

SOCIALDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8
mars 1968.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MÖBERG.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, och statsrådet Odhnoff anmäler de ärenden under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69. Departementschefen anmäler därvid frågorna under punkterna 1, 3 och 4 och statsrådet Odhnoff frågan under punkten 2. Föredragandena anför.

DRIFTBUDGETEN

H. Övrig sjukhusvård m. m.

[1] H 9. Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Till ifrågavarande ändamål har i prop. 1968:1 (bil. 7 s. 174) föreslagits ett reservationsanslag av 5,4 milj. kr. I enlighet med vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 13) bör i investeringsreserven för budgetåret 1968/69 tas in 3,7 milj. kr. för anskaffning av utrustning m. m. till beredskapssjukhus. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 700 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[2] II: 14. **Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna.** För detta ändamål har i prop. 1968: 1 (bil. 7 s. 254) föreslagits ett investeringsanslag av 2 250 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att i investeringsreserven för budgetåret 1968/69 tas in byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna för en kostnad av 6,3 milj. kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 6 300 000 kr.

[3] II: 15. **Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare.** För detta ändamål har i prop. 1968: 1 (bil. 7 s. 259) föreslagits ett investeringsanslag av 1,6 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14) att i investeringsreserven för budgetåret 1968/69 tas in anläggningsarbeten vid Venngrananstalten till en kostnad av 3 milj. kr.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

V. Fonden för låneunderstöd

[4] V: 4. **Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.** I prop. 1968: 1 (bil. 7 s. 266) har för detta ändamål föreslagits ett investeringsanslag av 1,2 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att arbeten vid ifrågavarande vårdanstalter för en kostnad av 3 milj. kr. tas in i investeringsreserven för budgetåret 1968/69.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 5

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MÖBERG.

T. f. chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Geijer, anmäler de ärenden under kommunikationsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

D. Vägväsendet

[1] D 4, 5, 7, 9. **Vägunderhåll och vägbyggnader.** Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang s. 15) behandlat frågan om investeringsreserv för den statliga och statsunderstödda väg- och gatuhållningen m. m. Styrelsen har vidare hemställt, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 förs upp anslag till vägunderhållet med 100 milj. kr., till vägbyggandet med 310 milj. kr., till bidrag till byggande av vägar och gator med 75 milj. kr. samt till bidrag till byggande av enskilda vägar med 7 milj. kr.

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp följande anslag, nämligen

	Kr.
<i>Vägunderhållet</i>	100 000 000
<i>Vägbyggandet</i>	310 000 000
<i>Bidrag till byggande av vägar och gator</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	7 000 000

F. Sjöfart

[2] **F 8. Bidrag till småbåtshamnar m. m.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag i vad avser detta anslag (Bihang s. 16) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till småbåtshamnar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

B. Postverket

[3] **I: B 1. Posthus m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 17) rörande den allmänna investeringsreserven för postverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Posthus m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 4 500 000 kr.

C. Televerket

[4] **I: C 1. Teleanläggningar m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 18) rörande den allmänna investeringsreserven för televerket hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 32 000 000 kr.

D. Statens järnvägar

[5] **I: D 1. Järnvägar m. m.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 18) rörande den allmänna investeringsreserven för statens järnvägar hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Järnvägar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 50 000 000 kr.

E. Luftfartsverket

[6] I: E 1. Flygplatser m. m. Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 20) rörande den allmänna investeringsreserven för luftfartsverket hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att till *Flygplatser m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

[7] IV: 4. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 20) rörande den allmänna investeringsreserven för statens utlåningsfonder hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

VIII. Diverse kapitalfonder

[8] VIII: 1. Statens vägverks förrådsfond: Vägmaskiner m. m. Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 21) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att till *Statens vägverks förrådsfond: Vägmaskiner m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 35 000 000 kr.

[9] VIII: 2. Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m. Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang s. 21) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen
att till *Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 17 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Bilaga 6

FINANSDEPARTEMENTET

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars
1968.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, och statsrådet Wickman anmäler de ärenden under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69. Departementschefen anmäler därvid frågan under punkten 1 och statsrådet Wickman övriga frågor. Föredragandena anför.

DRIFTBUDGETEN

C. Skatte- och kontrollväsen

[1] C 3. **Tullverket: Anskaffning av viss materiel.** Till detta ändamål har i prop. 1968: 1 (bil. 9 s. 59) för budgetåret 1968/69 föreslagits ett reservationsanslag av 1 680 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 skall tas upp ett anslag av 3 milj. kr. för detta ändamål (Bihang s. 22).

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

E. Industri, bergsbruk, energiförsörjning m. m.

[2] **E 9. Sveriges geologiska undersökning: Utrustning.** Till detta ändamål har i prop. 1968: 1 (bil. 9 s. 98) för budgetåret 1968/69 föreslagits ett reservationsanslag av 600 000 kr. Samtidigt har under reservationsanslaget Sveriges geologiska undersökning: Prospektering begärts 11,7 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit (Bihang s. 23), att i investeringsreserven tas in anskaffningar av diamanthörmaskiner, diverse fordon och instrument m. m. till en sammanlagd kostnad av 1 milj. kr. Styrelsen hemställer, att beloppet fördelas med 500 000 kr. under anslaget för utrustning och med 500 000 kr. under anslaget för prospektering.

Jag har inte något att erinra mot styrelsens förslag. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 500 000 kr.

[3] **E 10. Sveriges geologiska undersökning: Prospektering.** Med hänvisning till vad jag har anfört under föregående punkt hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 500 000 kr.

KAPITALBUDGETEN**I. Statens affärsverksfonder****F. Statens vattenfallsverk**

[4] **I: F 1. Kraftstationer m. m.** Efter samråd med statens vattenfallsverk föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 24), att i investeringsreserven tas in 20 milj. kr. för vattenkraftstationer och distributionsanläggningar.

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för utbildningsdepartementet, statsrådet Palme, och statsrådet Moberg anmäler de ärenden under utbildningsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69. Departementschefen anmäler därvid frågan under punkten 3 och statsrådet Moberg övriga frågor. Föredragandena anför.

DRIFTBUDGETEN

D. Skolväsendet

[1] D 39. Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. I prop. 1968:1 (bil. 10 s. 213) har Kungl. Maj:t föreslagit att till bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. för nästa budgetår anvisas ett förslagsanslag av 267 milj. kr. Anslaget har beräknats med utgångspunkt i en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 630 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har från skolmyndigheterna erhållit uppgifter om angelägna skolbyggnader, som bedöms kunna utföras under budgetåret 1968/69. De skolbyggnadsföretag som skulle komma i fråga utgörs av såväl permanenta som provisoriska byggnader för grundskolan och de gymnasiala skolföretagen. Arbetsmarknadsstyrelsen räknar med att byggnadsarbeten

inom skolväsendet för en kostnad av 150 milj. kr. kan tas in i investeringsreserven.

Statsbidraget till en byggnadsverksamhet av denna omfattning kan beräknas till ca 50 milj. kr., varav hälften skulle betalas ut under budgetåret 1968/69. Statsbidrag bör enligt arbetsmarknadsstyrelsen även få beviljas till anskaffande av sådana inventarier, till vilka statsbidrag kan utgå.

Statsbidrag till byggnader, som ingår i investeringsreserven, förutsätts på sätt som medgetts i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 få beviljas genom merbelastning av detta förslagsanslag.

Föredraganden. Jag förordar, att byggnadsarbeten inom skolväsendet till en kostnad av 150 milj. kr. tas in i investeringsreserven. Med hänsyn till de principer, som följts i fråga om anslag till bidrag till skolbyggnader vid fastställande av allmän beredskapsstat under de senaste budgetåren, anser jag i likhet med arbetsmarknadsstyrelsen, att något anslag för detta ändamål inte bör föras upp på allmän beredskapsstat för nästa budgetår. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande skolbyggnader m. m. för grundskolans, fackskolans och gymnasiet resp. yrkesskolans del torde från detta förslagsanslag böra avföras statsbidrag, som utgår enligt kungörelsen den 31 maj 1957 (nr 318) om statsbidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet (ändrad senast 1967: 821) resp. kungörelsen den 31 maj 1957 (nr 480) om statsbidrag till yrkesskolor (ändrad senast 1967: 822). Med hänsyn till den inte obetydliga ökning av belastningen av anslaget, som härvid kan uppkomma, torde vad jag sålunda förordat böra bringas till riksdagens kännedom. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t beslutar delge riksdagen vad jag har anfört.

[2] D 43. **Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor.** Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna föreslår *arbetsmarknadsstyrelsen*, att i investeringsreserven tas in arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor till en sammanlagd kostnad av 5 milj. kr. Med hänsyn till att statsbidrag utgår med högst 75 % av bidragsunderlaget uppgår statsbidraget till dessa arbeten till ca 3,5 milj. kr.

Föredraganden. Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 500 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

II. Statens allmänna fastighetsfond

[3] II: 22. Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål

Ombyggnadsarbeten för nationalmuseet. Som redovisats i prop. 1967: 80 (bil. 6 s. 29) har Kungl. Maj:t genom beslut den 5 mars 1965 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra projektering fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar av ombyggnadsarbeten vid museet till en uppskattad kostnad av ca 1,9 milj. kr. enligt prisläget den 1 juli 1964. På byggnadsstyrelsens förslag har Kungl. Maj:t den 21 januari 1966 till vissa av de ifrågavarande ombyggnadsarbetena anvisat ett belopp av 530 000 kr. av det i staten för statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens del-fond, under reparations- och underhållskostnader m. m. beräknade beloppet för anordnande av tjänstelokaler m. m.

Vissa återstående ombyggnadsarbeten för nationalmuseet bör kunna komma i fråga som beredskapsarbeten, om arbetsmarknadsläget skulle ge anledning därtill. Jag beräknar därför i detta sammanhang ett belopp av 500 000 kr. för ändamålet under nästa budgetår.

Ombyggnadsarbeten för Dramatiska teatern. Under senare år har olika ombyggnadsåtgärder genomförts i Dramatiska teaterns byggnad. Bl. a. har härigenom de scentekniska utrymmena, salongen och artistlogerna förbättrats. Behov föreligger emellertid av ytterligare åtgärder. Som mest angeläget har det bedömts att utöka antalet artistloger, förbättra artisternas gemensamhetsutrymmen och lunchrummet samt att få en bättre disposition av kanslilokalerna.

Byggnadsstyrelsen har färdigställt bygghandlingar för en ombyggnad till en kostnad, som beräknats till 4,4 milj. kr. i 1967 års prisläge.

För dessa byggnadsarbeten bör på beredskapsstaten beräknas 1,5 milj. kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler de ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens områden

[1] F 22. Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor. För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1968/69 föreslagits ett reservationsanslag av 4 milj. kr. (prop. 1968: 1 bil. 11 s. 88).

Arbetsmarknadsstyrelsen. Under denna rubrik bör på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föras upp ett anslag av 3 milj. kr. (Bihang s. 27).

Departementschefen

Mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag har jag inte något att erinra. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

H. Skogsväsendet

[2] **H 4. Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader.** För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1968/69 föreslagits ett reservationsanslag av 5 331 000 kr. (prop. 1968: 1 bil. 11 s. 109).

Arbetsmarknadsstyrelsen. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 bör föras upp ett anslag av 500 000 kr. till bidrag till skogsvårdsstyrelsernas omkostnader att användas för byggnadsarbeten vid skogsbruksskolor (Bihang s. 27).

Departementschefen

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 500 000 kr.

[3] **H 5. Statens skogsförbättringsanslag och H 6. Vägbyggnader på skogar i enskild ägo.** I riksstatsförslaget för budgetåret 1968/69 har (prop. 1968: 1 bil. 11 s. 110 och 112) förts upp

1) till Statens skogsförbättringsanslag ett förslagsanslag av 8 milj. kr. varjämte har föreslagits, att statsbidrag skall få beviljas med högst 6 milj. kr. till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark samt med högst 2,5 milj. kr. till med anslaget i övrigt avsedda ändamål;

2) till Vägbyggnader på skogar i enskild ägo ett förslagsanslag av 13 milj. kr. varjämte har föreslagits, att statsbidrag skall få beviljas med högst 13 milj. kr. till vägbyggnader på skogar i enskild ägo samt att förhöjt statsbidrag skall få beviljas med högst 500 000 kr. till skogshuvudvägar som är av särskild betydelse ur fritidssynpunkt.

Arbetsmarknadsstyrelsen. De rambelopp, som har tagits upp för budgetåret 1968/69 för att bevilja bidrag från de i det föregående angivna anslagen, bör enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas under de förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande (Bihang s. 28).

Departementschefen

Jag ansluter mig till arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge, att de för budgetåret 1968/69 föreslagna rambeloppen för bidrag från *Statens skogsförbättringsanslag* och anslaget *Vägbyggnader på skogar i enskild ägo* får, under de förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande, överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande.

J. Fiskeriväsendet

[4] **J 2. Fiskeristyrelsen: Omkostnader.** För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1968/69 föreslagits ett förslagsanslag av 868 000 kr. (prop. 1968: 1 bil. 11 s. 163).

Arbetsmarknadsstyrelsen. Efter förslag av fiskeristyrelsen begär arbetsmarknadsstyrelsen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 förs upp ett anslag av 500 000 kr. för installation av nytt huvudmaskineri på fiskeriundersökningsfartyget Thetis (Bihang s. 28).

Departementschefen

Jag ansluter mig till arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fiskeristyrelsen: Omkostnader* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 500 000 kr.

[5] **Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg.** *Arbetsmarknadsstyrelsen.* På förslag av fiskeristyrelsen begär arbetsmarknadsstyrelsen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 under denna rubrik förs upp ett anslag av 5 milj. kr. att användas för ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyget Skagerack (Bihang s. 28).

Departementschefen

Jag tillstyrker arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

K. Naturvårdsverksamhet

[6] **K 9. Bidrag till avloppsreningsverk m. m.** För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1968/69 föreslagits ett reservationsanslag av 84 milj. kr. (prop. 1968: 37).

Arbetsmarknadsstyrelsen. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 bör föras upp ett anslag av 20 milj. kr. till bidrag till avloppsreningsverk m. m. (Bihang s. 29).

Departementschefen

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till avloppsreningsverk m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder

G. Domänverket

[7] **Avsättning till domänverkets fond.** I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen*, efter samråd med domänstyrelsen, föreslagit att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 skall föras upp ett anslag av 28 milj. kr. för avsättning till domänverkets fond (Bihang s. 29).

Departementschefen

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 28 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

[8] **IV: 8. Fiskerilånefonden.** *Arbetsmarknadsstyrelsen* föreslår, efter samråd med fiskeristyrelsen, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 förs upp ett anslag av 5 milj. kr. till fiskerilånefonden att användas för långivning i syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrin (Bihang s. 30).

Departementschefen

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler de ärenden under handelsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

E. Ekonomisk försvarsberedskap

[1] E 4. Distributionsmateriel för olja. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 31), att i investeringsreserven tas in anskaffning av distributionsmateriel för en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr.

Ärendet är av sådan art att redogörelse för det inte bör lämnas till statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde få direkt tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Distributionsmateriel för olja* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

VIII. Diverse kapitalfonder

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap

[2] VIII: 1. Förrådsanläggningar m. m. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 31), att i investeringsreserven tas in arbeten för att bygga en förrådsanläggning för en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr.

Ärendet är av sådan art att redogörelse för det inte bör lämnas till statsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde få direkt tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag bör i investeringsreserven tas in arbeten avseende förrådsanläggningar m. m. till en kostnad av 3 milj. kr. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Förrådsanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8 mars 1968.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler de ärenden under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 och anför.

DRIFTBUDGETEN

B. Arbetsmarknad m. m.

[1] B 5. Allmänna beredskapsarbeten m. m. I prop. 1968: 1 (bil. 13 s. 64) har föreslagits att för beredskapsarbeten och vissa andra sysselsättningspolitiska åtgärder skall för budgetåret 1968/69 under angivna rubrik anvisas ett reservationsanslag av 415 milj. kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 skall under samma rubrik föras upp ett anslag av 300 milj. kr. (Bihang s. 32).

Departementschefen. På allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår har tagits upp ett allmänt sysselsättningsanslag, benämnt Allmänna beredskapsarbeten m. m. Ett motsvarande anslag bör i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag föras upp på beredskapsstaten också för nästa budgetår. Detta anslag bör i första hand kunna användas för sådana ändamål som är avsedda att tillgodoses genom det på riksstaten under samma rubrik uppförda anslaget. Ifrågavarande anslag på beredskapsstaten bör också — i likhet med vad som gäller för motsvarande anslag på beredskapsstaten för innevarande budgetår — kunna användas dels för ändamål som till-

godosetts genom särskilda anslag på beredskapsstat, om sistnämnda anslag skulle bli otillräckliga, dels för att täcka merkostnader som direkt orsakas av att företag utförs i arbetslöshetsbekämpande syfte, dels för åtgärder som i övrigt fordras för att motverka sysselsättningsrubbingar.

Arbetsmarknadsstyrelsen har (Bihang s. 10 och 24) föreslagit att vissa reparations-, ändrings- och underhållsarbeten på byggnader och anläggningar hänförliga till försvarets fastighetsfond och statens allmänna fastighetsfond skall tas in i investeringsreserven. Kostnaderna härför, 25 resp. 15 milj. kr., bör enligt styrelsen täckas av medel på detta anslag. Vidare föreslår styrelsen (Bihang s. 29), att statsbidrag till andra va-anläggningar än avloppsreningsverk, som utförs i sysselsättningskapande syfte, skall utgå från anslaget. Jag har ingen erinran mot dessa förslag som — med undantag av va-anläggningarna — överensstämmer med vad som gäller f. n.

Det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet bör godtas. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 300 000 000 kr.

[2] B 8. *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet.* Under denna rubrik har i prop. 1968: 1 (bil. 13 s. 85) begärts ett reservationsanslag av 1 000 kr. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit att på allmän beredskapsstat för ifrågavarande ändamål förs upp ett anslag av 30 milj. kr., dvs. samma belopp som i beredskapsstaten för innevarande budgetår (Bihang s. 33).

Departementschefen. I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör för budgetåret 1968/69 på beredskapsstat tas upp ett anslag av 30 milj. kr. under denna rubrik för att vid en sysselsättningskris kunna täcka det behov av maskinmateriel för beredskapsarbeten som inte kan tillgodoses genom att hyra in sådan materiel. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 30 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

Bilaga 11

Förslag
till
allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69

DRIFTBUDGETEN

II. Justitiedepartementet	17 500 000
III. Utrikesdepartementet	13 000 000
IV. Försvarsdepartementet	203 000 000
V. Socialdepartementet	3 700 000
VI. Kommunikationsdepartementet	495 000 000
VII. Finansdepartementet	4 000 000
VIII. Utbildningsdepartementet	3 500 000
IX. Jordbruksdepartementet	29 000 000
X. Handelsdepartementet	3 000 000
XI. Inrikesdepartementet	330 000 000
	Summa 1 101 700 000

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder	136 500 000
II. Statens allmänna fastighetsfond	20 300 000
III. Försvarets fastighetsfond	68 000 000
IV. Statens utlåningsfonder	30 000 000
V. Fonden för låneunderstöd	3 000 000
VIII. Diverse kapitalfonder	55 000 000
	Summa 312 800 000

SPECIFIKATION TILL DRIFTBUDGETEN

II. Justitiedepartementet

B. Polisväsendet

Polisverket:

Inköp av motorfordon m. m.	9 000 000
Lokala polisorganisationen:	
Utrustning	5 000 000

F. Kriminalvården

Fångvårdsanstalterna:

Maskin- och verktygsutrustning m. m.	1 500 000
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	1 000 000
Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	1 000 000
	Summa 17 500 000

III. Utrikesdepartementet

C. Tekniskt och humanitärt bistånd

Tekniskt och humanitärt bistånd	13 000 000
	Summa 13 000 000

IV. Försvarsdepartementet

B. Armén

Anskaffning av materiel för armén	125 000 000
---	-------------

C. Marinen

Anskaffning av materiel för marinen	25 000 000
---	------------

D. Flygvapnet

Anskaffning av materiel för flygvapnet	28 000 000
--	------------

J. Viss materielanskaffning m. m.

Anskaffning av fortifikatorisk materiel	6 000 000
---	-----------

N. Civilförsvaret m. m.

Anskaffning av civilförsvarsmateriel	16 000 000
Bidrag till byggande av skyddsrum	2 000 000
Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål	1 000 000
	Summa 203 000 000

V. Socialdepartementet**H. Övrig sjukhusvård m. m.**

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	3 700 000
Summa	3 700 000

VI. Kommunikationsdepartementet**D. Vägväsendet**

Vägunderhåll och vägbyggnader:

Vägunderhållet	100 000 000
Vägbyggnadet	310 000 000
Bidrag till byggande av vägar och gator	75 000 000
Bidrag till byggande av enskilda vägar	7 000 000

F. Sjöfart

Bidrag till småbåtshamnar m. m.	3 000 000
Summa	495 000 000

VII. Finansdepartementet**C. Skatte- och kontrollväsen**

Tullverket:

Anskaffning av viss materiel	3 000 000
------------------------------	-----------

E. Industri, bergsbruk, energiförsörjning m. m.

Sveriges geologiska undersökning:

Utrustning	500 000
Prospektering	500 000
Summa	4 000 000

VIII. Utbildningsdepartementet**D. Skolväsendet**

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	3 500 000
Summa	3 500 000

IX. Jordbruksdepartementet**F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens områden**

Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor	3 000 000
---	-----------

H. Skogsväsendet

Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:

Omkostnader	500 000
-------------	---------

J. Fiskeriväsendet

Fiskeristyrelsen:

Omkostnader	500 000
Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg	5 000 000

K. Naturvårdsverksamhet

Bidrag till avloppsreningsverk m. m.	20 000 000
Summa	29 000 000

X. Handelsdepartementet**E. Ekonomisk försvarsberedskap**

Distributionsmateriel för olja	3 000 000
Summa	3 000 000

XI. Inrikesdepartementet**B. Arbetsmarknad m. m.**

Allmänna beredskapsarbeten m. m.	300 000 000
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	30 000 000
Summa	330 000 000

SPECIFIKATION TILL KAPITALBUDGETEN**I. Statens affärsverksfonder****B. Postverket**

Posthus m. m.	4 500 000
-----------------------	-----------

C. Televerket

Teleanläggningar m. m.	32 000 000
--------------------------------	------------

D. Statens järnvägar

Järnvägar m. m.	50 000 000
-------------------------	------------

E. Luftfartsverket

Flygplatser m. m.	2 000 000
---------------------------	-----------

F. Statens vattenfallsverk

Kraftstationer m. m.	20 000 000
------------------------------	------------

G. Domänverket

Avsättning till domänverkets fond	28 000 000
Summa	136 500 000

II. Statens allmänna fastighetsfond

J u s t i t i e d e p a r t e m e n t e t	
Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården	5 000 000
F ö r s v a r s d e p a r t e m e n t e t	
Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret	4 000 000
S o c i a l d e p a r t e m e n t e t	
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna	6 300 000
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	3 000 000
U t b i l d n i n g s d e p a r t e m e n t e t	
Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål	2 000 000
Summa	20 300 000

III. Försvarets fastighetsfond

Kasernbyggnaders delfond

Byggnadsarbeten för armén	15 000 000
Byggnadsarbeten för marinen	10 000 000
Byggnadsarbeten för flygvapnet	5 000 000

Befästningars delfond

Befästningsarbeten för gemensamma ändamål	20 000 000
Befästningsarbeten för armén	10 000 000
Befästningsarbeten för marinen	5 000 000
Befästningsarbeten för flygvapnet	1 000 000
Flygfältsarbeten m. m.	2 000 000
Summa	68 000 000

IV. Statens utlåningsfonder

K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t	
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	25 000 000
J o r d b r u k s d e p a r t e m e n t e t	
Fiskerilånefonden	5 000 000
Summa	30 000 000

V. Fonden för låneunderstöd

S o c i a l d e p a r t e m e n t e t	
Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.	3 000 000
Summa	3 000 000

VIII. Diverse kapitalfonder**K o m m u n i k a t i o n s d e p a r t e m e n t e t****Statens vägverks förrådsfond:**

Vägmaskiner m. m.	35 000 000
------------------------	------------

Sjöfartsverkets fond:

Sjöfartsmateriel m. m.	17 000 000
-----------------------------	------------

H a n d e l s d e p a r t e m e n t e t**Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap:**

Förrådsanläggningar m. m.	3 000 000
--------------------------------	-----------

Summa	55 000 000
-------	------------

Bihang

**Förslag
till
investeringsreserv av statliga, kommunala och statsunderstödda
investeringsobjekt**

Upprättat av
KUNGL. ARBETSMARKNADSSTYRELSEN

Inledning

Enligt Kungl. Maj:ts instruktion för arbetsmarknadsstyrelsen åligger det styrelsen att varje år upprätta och till Kungl. Maj:t inge förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt. Styrelsen har också att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag och i övrigt vidtagna åtgärder, som fordras för att få till stånd detaljplanering av arbeten som är eller avses bli intagna i investeringsreserven.

Av arbetsmarknadsstyrelsen, med skrivelse den 27 januari 1967 ingivet förslag till investeringsreserv ligger till grund för prop. 1967: 80 angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68. Riksdagen fattade beslut i överensstämmelse med propositionen (rskr 173, 195—183 och 224).

Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger i det följande förslag till investeringsreserv. Styrelsen gör också i det följande hemställan om reservens finansiering genom dels anslag på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 dels ock finansiering i annan ordning.

Allmänna frågor rörande investeringsreserven

Arbetsmarknadsstyrelsen har för upprättande av nu föreliggande förslag från statliga och kommunala samt berörda enskilda organ inhämtat uppgifter om arbeten och anskaffningar, lämpliga att intagas i investeringsreserven. Styrelsen har vid förslagets upprättande beaktat jämväl uppgifter om sådana statliga och statsunderstödda investeringsändamål, varom till Kungl. Maj:t ingivits framställningar om anslag på riksstat för budgetåret 1968/69, i den mån framställningarna, enligt i 1968 års statsverksproposition gjorda uttalande, av statsfinansiella eller liknande skäl ej kan tillgodoses. För att befrämja sysselsättningen under vintern och våren 1968 har ett stort antal arbetsobjekt tidigarelagts. Vid utarbetande av förslaget har hänsyn i allmänhet kunnat tagas till investeringar om vilka beslut om utförande fattats före nyåret 1968.

I 1968 års statsverksproposition, bil. 13 s. 151, har chefen för inrikesdepartementet anfört att den för 1968 föreslagna bostadsbyggnadsplanen, innebarande igångsättning av 95 000 lägenheter, varav 89 000 i statsbelånade hus, borde ha karaktären av en minimiplan som bör utvidgas om utvecklingen av samhällsekonomi och arbetsmarknad ger utrymme härför. Med hänsyn

till vad sålunda anförts har arbetsmarknadsstyrelsen utgått från att frågan om en utökning av bostadsbyggandet i förekommande fall upptages i särskild ordning och framlägger därför icke nu något förslag till investeringsreserv avseende bostadsbyggande.

Liksom föregående år har för vissa affärsdrivande verk i statsverkspropositionen föreslagits anslag, som medger en investeringsökning utöver ramarna av storleksordningen 10 %, om detta befinnes påkallat av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. För vägväsendet synes anslagsmässiga möjligheter föreligga att öka verksamheten under budgetåret 1968/69, därest detta befinnes önskvärt.

Genom den angivna anslagstekniken erhålles på betydelsefulla områden en flexibilitet motsvarande den som avses med beredskapsstaten. Investeringsreservens avgränsning gentemot de företag, som kan utföras genom en ökning av investeringsramarna med anlåtande av tillgängliga och föreslagna anslag eller beställningsbemyndiganden blir därför flytande, bl. a. med hänsyn till att ändringar i turordningen för de ordinarie företagen kan äga rum. Över huvud torde någon skarp gränsdragning mellan sådana investeringar som finansieras över ordinarie anslag och sådana för vilka medel erfordras på beredskapsstat i allmänhet inte låta sig göra.

Det bör understrykas att arbetsmarknadsstyrelsen har haft som allmän riktlinje för förslaget till investeringsreserv att begränsa urvalet av statliga och statsunderstödda arbetsobjekt till sådana aktuella eller eljest angelägna anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av industriprodukter, som bedömts böra komma till utförande i normal turordning under de närmaste åren. Denna urvalsprincip innebär, att arbeten i investeringsreserven inom sådana verksamhetsområden, där långtidsplanen finns upprättade, i regel utvalts inom ramen för dessa.

För att ifrågakommande investeringsobjekt skall kunna utnyttjas för att motverka arbetslöshet i ett vikande konjunkturläge, måste de kunna igångsättas tillräckligt snabbt. Utvecklingen på arbetsmarknaden är för närvarande svårförutsebar. Arbetsmarknadsstyrelsen vill därför starkt understryka vikten av att den del av den arbetsmarknadspolitiska beredskapen som den samhällseliga investeringsverksamheten utgör, är så förtidsplanerad att den snabbt kan utvidgas om detta visar sig önskvärt från konjunktur- och arbetsmarknadssynpunkt. I anslutning till vad som anförts i det föregående vill styrelsen framhålla vikten av att planeringsarbetet fullföljes för sådana statliga och statsunderstödda investeringar som närmast bör ifrågakomma vid en sådan utvidgning, vare sig det gäller forcering av ordinarie investeringsverksamhet, eventuellt i samband med ökning av fastställda rambelopp, eller arbeten i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter också i övrigt att återstående projekterings- och planeringsåtgärder fullföljes för de i det här framlagda förslaget till investeringsreserv upptagna arbetena.

Investeringsreservens omfattning

Den föreslagna investeringsreservens omfattning och fördelning på anläggningsarbeten (i vilka även skogsvårdsarbeten och liknande inräknats), husbyggnadsarbeten och industribeställningar, framgår av det följande. Förslaget har utarbetats i enlighet med den uppställning som använts för tidigare till Kungl. Maj:t överlämnade förslag. För intagande av arbeten eller

beställningar i investeringsreserven har i regel satts som villkor att planeringsläget skall medge arbetenas påbörjande respektive utläggning av beställning inom en varseltid av 4 månader. För husbyggnadsobjekt medger planeringssituationen dock icke detta utan en varseltid av 4—6 månader eller längre får beräknas för dessa. Vid överläggningar med verk och myndigheter i ärende har särskild uppmärksamhet ägnats åt möjligheterna att i investeringsreserven intaga anskaffningar av industriprodukter.

Sammandrag av i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1968/69 ingående arbeten och industrianskaffningar

Samtliga kostnader i 1 000 tal kronor

	Anlägg- nings- arbeten	Husbygg- nader	Industri- anskaff- ningar	Summa för 1968/69
<i>Statliga arbeten</i>				
Justitiedepartementet		3 000	16 500	19 500
Försvarsdepartementet	38 000	55 000	200 000	293 000
Socialdepartementet			3 700	3 700
Kommunikationsdepartementet	432 500	6 500	120 700	559 700
Finansdepartementet	10 000	—	27 000	37 000
Utbildningsdepartementet	—	—	2 000	2 000
Jordbruksdepartementet	25 400	2 600	5 500	33 500
Handelsdepartementet	3 000		3 000	6 000
Inrikesdepartementet			56 000	56 000
Byggnader under statens all- männa fastighetsfond	3 000	33 000		36 000
Summa statliga arbeten	511 900	100 100	434 400	1 046 400
<i>Kommunala och enskilda arbeten</i>				
	366 000	164 200	97 000	627 200
Summa totalt	877 900	264 300	531 400	1 673 600

Av sammandraget framgår att förslaget innefattar olika slag av arbeten till en sammanlagd kostnad av ca 1 670 milj. kr. Dess arbetsobjekt har under förutsättning av tillgång på material, arbetsledning, arbetsmaskiner och industrikapacitet bedömts kunna komma till utförande för motverkande av arbetslöshet. Av ovannämnda kostnadsvolym utgöres ca 880 milj. kr. av anläggningsarbeten, inberäknat skogsvårdsarbeten m. m., ca 260 milj. kr. av husbyggnadsarbeten samt ca 530 milj. kr. av industribeställningar. Arbeten för ca 1 050 milj. kr. faller inom den statliga sektorn samt ca 620 milj. kr. inom den kommunala och enskilda sektorn.

Investeringsreservens omfattning är ungefär densamma som motsvarande reserv för innevarande budgetår.

Investeringsreservens finansiering

De generella bemyndiganden, som här nedan föreslås att gälla i anslutning till allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69, överensstämmer med de för innevarande budgetår gällande.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer i det följande, att Kungl. Maj:t fö-

reslår riksdagen att föra upp anslag på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69. Vid beräkningen av anslagsbehovet har förutsatts att överskridande i erforderlig omfattning skall kunna ske av vissa på riksstaten för budgetåret 1968/69 uppförda förslagsanslag, nämligen Sjösäkerhet, Sjömätning m. m., Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m., Vägbyggnader på skogar i enskild ägo, Arbetsmarknadsstyrelsen: Omkostnader samt Omskolning m. m.

I avsikt att vinna rörelsefrihet vid utväljande av för uppkommande arbetslöshetssituationer bäst lämpade investeringsobjekt föreslås, att företag, som avses att finansieras med anslag till kollektivt angivna ändamål, skall få ersättas med nya företag av samma slag, för den händelse ursprungligen till intagande i investeringsreserven avsedda arbeten i en viss arbetsmarknadssituation icke visar sig lämpliga att bedriva. Vidare föreslås, att kollektivanslag på beredskapsstaten skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av företag inom vilken företagsgrupp som helst, som omfattas av kollektivanslaget, utan även för forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts på riksstaten.

I det följande under inrikesdepartementet framlägges liksom på den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår, förslag och hemställan om uppförande av ett samlingsanslag. Anslaget föreslås att i likhet med närmast motsvarande anslag på riksstaten få benämningen Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten, anordnade i sysselsättningssyfte, bör i princip utgå enligt gällande grunder. Angeläget är dock, att, såsom för den allmänna beredskapsstaten innevarande budgetår, de gällande statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten må kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För den allmänna beredskapsstatens ikraftträdande torde krävas särskilt beslut av riksdagen. För att Kungl. Maj:t skall kunna i viss utsträckning utnyttja beredskapstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut om statens ikraftträdande meddelats, synes det erforderligt, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder. Kungl. Maj:t har bemyndigats att, därest arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1967/68. Arbetsmarknadsstyrelsen anser denna ram böra bibehållas. Även vid tillämpning av ett motsvarande bemyndigande för budgetåret 1968/69 synes de i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen böra få gälla samt — därest så visar sig erforderligt — berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medgivas.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

B. Polisväsendet

Polisverket: Inköp av motorfordon m. m. Vid samråd med rikspolisstyrelsen har framgått att behov föreligger av motorfordon, släpvagnar, helikoptrar, smärre båtar, radioutrustning m. m. för tillsammans ca 15 milj. kr. utöver de kvantiteter, som kan anskaffas inom ramen för i 1968 års statsverksproposition föreslaget anslag. Angående motivering för anskaffningarna hänvisas till rikspolisstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1968/69, prop. 1968: 1, bil. 4 s. 31. I investeringsreserven synes böra intagas materiel av ifrågavarande slag för 9 milj. kr. och anslag härför uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 uppföra ett anslag av 9 000 000 kr.

Lokala polisorganisationen: Utrustning. Vid samråd med rikspolisstyrelsen har framgått att behov föreligger av inventarier, personlig utrustning samt förvaringsskåp, kriminalteknisk materiel samt diverse utrustning för tillsammans ca 6 milj. kr. utöver de kvantiteter som kan anskaffas inom ramen för i statsverkspropositionen föreslaget anslag. Angående motivering för anskaffningarna hänvisas till rikspolisstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1968/69, prop. 1968: 1, bil. 4 s. 42. I investeringsreserven synes böra intagas materiel av ifrågavarande slag för 5 milj. kr. och anslag härför uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lokala polisorganisationen: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

F. Kriminalvården

Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m. m. Vid samråd med kriminalvårdsstyrelsen och fångvårdens byggnadskommitté har framgått, att komplettering av maskin- och verktygsutrustning vid fångvårdsanstalter för 1 milj. kr. kan tas in i investeringsreserven. Om en fångvårdsanstalt med 120 platser börjar byggas under år 1968 (jfr i det följande under anslaget Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården), kan för utrustning av denna anstalt beställningar läggas ut för ytterligare 500 000 kr. under budgetåret 1968/69.

ringsreserv beräknas 5 milj. kr., vilket belopp bör föras upp på allmän beredskapsstat. Anslaget bör få användas till de företag som anges i det föregående eller om detta anses lämpligare, för att forcera arbeten vid andra fångvårdsanstalter som enligt statsmakternas beslut skall byggas.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

I prop. 1968: 1, bil. 6, har under rubriken Ramberäkning m. m. anförts att ett stort antal anslag till försvaret, däribland flera av dem som avser samma ändamål som ifrågakommande anslag på beredskapsstaten, i propositionen förs upp med preliminärt beräknade belopp, eftersom ställningstagande ännu inte skett till vissa utredningsförslag m. m. Av sådana för budgetåret 1966/67 beviljade anslagsmedel, som icke fått utnyttjas av förvaltningarna, föreslås att en del skall få användas under budgetåret 1968/69 medan resten skulle stå kvar som reservationer på respektive anslag. Fördelningen på skilda ändamål av under budgetåret 1968/69 tillgängliga anslagsmedel har i åtskilliga fall ännu inte kunnat ske hos myndigheterna. — Efter samråd med berörda verk och myndigheter framlägges i det följande förslag till investeringsreserv, som i huvudsak utvalts bland myndigheternas under hösten 1967 lämnade uppgifter på arbeten som bedömdes ha sådan angelägenhet att de kunde ingå i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock liksom tidigare vid sitt bedömande av omfattningen av investeringsreserv för försvaret utgått från, att de anslag som uppföres på allmän beredskapsstat må, därest så befinner lämpligt, i stället för till arbeten och anskaffningar i investeringsreserven, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, disponeras för forcering av sådana arbeten och anskaffningar som ingår i de ordinarie arbets- och anskaffningsprogrammen, men som icke kan komma till stånd inom ramen för motsvarande anslag på riksstaten för budgetåret 1968/69.

Driftbudgeten

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 31 oktober 1967 har överbefälhavaren översänt från intendenturverket, arméförvaltningen, marinförvaltningen, flygförvaltningen, fortifikationsförvaltningen och försvarets sjukvårdsstyrelse införskaffade uppgifter rörande anskaffningar av industriprodukter av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger här nedan redogörelse för dylika anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 312,6 milj. kr. utgörande urvalsmaterial för investeringsreserven.

B. Armén

Försvarets intendenturverk har med skrivelse till överbefälhavaren överlämnat underlag för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av beklädnad m. m., inventarier m. m. och drivmedelsutrustning.

Med skrivelse till chefen för försvarsstaben har försvarets sjukvårdsstyrelse översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförs följande.

Beklädnad m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 68 milj. kr. ingår i långtidsplan för bristtäckning av krigsutrustning samt för materiel för repövningsförband.

Inventarier m. m. Anskaffningar avseende kaserninventarier och förplägnadsmateriel ingående i uppgjorda planer för en beräknad kostnad av ungefär 3 milj. kr.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar för en ungefärlig kostnad av 4 milj. kr. erfordras för att täcka vissa brister avseende behovet av krigssjukvårdsmateriel enligt för gällande krigsorganisation tillämpade normer.

Drivmedelsutrustning. Anskaffningar för en beräknad kostnad av 3 milj. kr. avseende drivmedelsutrustning ingår i plan för bristtäckning och komplettering av krigsutrustning.

Som urvalsmateriel för investeringsreserven kan sålunda anses ovan angivna anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 78 milj. kr.

Anskaffning av tygmateriel m. m.

Arméförvaltningen har med skrivelse till överbefälhavaren överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende inköp av tygmateriel m. m. Som urvalsmateriel för investeringsreserven kan anses hithörande anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 59 milj. kr. I detta belopp ingår 2 milj. kr. för viss reservdelsanskaffning. Utläggande av beställningar av den angivna materielen kan ge anledning till att förråd och garage måste uppföras i snabbare takt än som för närvarande planerats.

C. Marinen

Försvarets intendenturverk har med skrivelse till överbefälhavaren överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av inventarier m. m. och drivmedelsutrustning.

Med skrivelse till chefen för försvarsstaben har försvarets sjukvårdsstyrelse översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen anförts följande.

Inventarier. Avser anskaffningar ingående i uppgjorda långtidsplaner för ca 1,2 milj. kr.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar för en ungefärlig kostnad av 0,6 milj.

kr. erfordras för att täcka vissa brister avseende behovet av krigssjukvårdsmateriel enligt för gällande krigsorganisation tillämpade normer.

Drivmedelsutrustning. Avser anskaffningar för en beräknad kostnad av 0,1 milj. kr.

Anskaffning av fartygsmateriel m. m.

Marinförvaltningen har med skrivelse till överbefälhavaren överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av fartygs- och vapenmateriel m. m. samt vissa maskiner m. m. Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna anför följande.

Anskaffning av fartygsmateriel m. m. Anskaffningar för en beräknad kostnad av ca 44 milj. kr. ingår i upprättade långtidsplaner.

Anskaffning av vissa maskiner m. m. Avser dels arbetsmaskiner och verktyg för verkstäder och örlogsvarv, som behövs för verkstadsdriften, dels lyftkranar vid min- och torpedförråd för erhållande av en rationellare hantering av de allt tyngre minorna och sjunkbombarna. Kostnaderna har beräknats till 0,5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna anskaffningar för marinen intill en sammanlagd kostnad av 25 milj. kr.

D. Flygvapnet

Försvarets intendenturverk har med skrivelse till överbefälhavaren överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av inventarier m. m.

Med skrivelse till chefen för försvarsstaben har försvarets sjukvårdsstyrelse översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.

Beträffande de av uppgifterna omfattade anskaffningarna har, för respektive kategorier fördelade i enlighet med riksstatsanslagen, anförts följande.

Inventarier m. m. Anskaffningarna avser kaserninventarier och förplägnadsmateriel för en beräknad kostnad av 1,0 milj. kr.

Sjukvårdsmateriel. Anskaffningar för en ungefärlig kostnad av 0,2 milj. kr. erfordras för att täcka vissa brister avseende behovet av krigssjukvårdsmateriel enligt för gällande krigsorganisation tillämpade normer.

Anskaffning av flygmateriel m. m.

Flygförvaltningen har med skrivelse till chefen för försvarsstaben överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffning av flygmateriel m. m.

Anskaffning av flygmateriel m. m. Kostnaderna har beräknats till ca 28 milj. kr. För närmare uppgifter om anskaffningarna får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till flygförvaltningen.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages ovan angivna anskaffningar för flygvapnet för en sammanlagd kostnad av 28 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages i föl-

jande sammanställning angivna arbeten avseende anskaffningar m. m. av industriprodukter för försvaret för en sammanlagd kostnad av 178 000 000 kr.

	Kronor
<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	125 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	25 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	28 000 000
	178 000 000

Till anskaffningarna synes, på motsvarande sätt som skett för innevarande budgetår, böra uppföras anslag av kollektiv karaktär på allmän beredskapsstat. Anslagen bör uppföras under anslagstitlarna: Anskaffning av materiel för armén, Anskaffning av materiel för marinen och Anskaffning av materiel för flygvapnet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp följande anslag, nämligen

<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	125 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	25 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	28 000 000

I. Fastighetskostnader

Arbetsmarknadsstyrelsen får efter samråd med fortifikationsförvaltningen föreslå att arbetsobjekt avseende reparations-, ändrings- och underhållsarbeten för arméns, marinens och flygvapnets byggnader och anläggningar i den omfattning som framgår av följande sammanställning intages i investeringsreserven.

Ersättning till försvarets fastighetsfond: Kasernbyggnaders delfond

Husbyggnadsarbeten (huvudsakligen renovering av kaserner m. m.) 20 000 000 kr.

Ersättning till försvarets fastighetsfond: Befästningars delfond

Iståndsättningsarbeten m. m. 5 000 000 kr.

Det synes vara lämpligt att, på motsvarande sätt som för innevarande budgetår, dessa kostnader under för beredskapsstaten gällande förutsättning bestrides från det i det följande på allmän beredskapsstat föreslagna anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

J. Viss materielanskaffning m. m.

Överbefälhavaren har med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen översänt uppgifter från fortifikationsförvaltningen avseende anskaffning av fortifikatorisk materiel för 6,8 milj. kr. av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages dylika anskaffningar för 6 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 6 000 000 kr.

N. Civilförsvaret m. m.

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen samt vid förekommande samråd har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende materielanskaffning samt anläggnings- och husbyggnadsarbeten.

Anskaffning av civilförsvarsmateriel. Materielanskaffningar, fallande inom programmet för planerig utbyggnad av den nya civilförsvarsorganisationen, kan intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 16 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av civilförsvarsmateriel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 16 000 000 kr.

Bidrag till byggande av skyddsrum. Arbeten för anordnande av ledningscentraler, observationsplatser samt skyddsplatser för andra framskjutna enheter för en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr., motsvarande ett behov av statsbidrag med 2 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggande av skyddsrum* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål. Efter samråd med civilförsvarsstyrelsen föreslås att arbeten för anordnande av branddammar för en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. motsvarande ett behov av statsbidrag med 1 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

Kapitalbudgeten

II. Statens allmänna fastighetsfond

Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att arbeten avseende uppförande av förrådsbyggnader för en beräknad kostnad av sammanlagt 4 milj. kr. intages i investeringsreserven. Byggnaderna är enligt civilförsvarsstyrelsen erforderliga för tillgodoseende av den utökade förrådshållningen, som följer av beslutad uppbyggnad av civilförsvaret.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret*
på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp
ett anslag av 4 000 000 kr.

III. Försvarets fastighetsfond

Arbetsmarknadsstyrelsen får efter samråd med fortifikationsförvaltningen anföra följande.

Kasernbyggnaders delfond

Byggnadsarbeten för armén. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att husbyggnadsarbeten för 15 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Byggnadsarbeten för marinen. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 10 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Byggnadsarbeten för flygvapnet. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att byggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 5 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Fortifikationsförvaltningen har angående de under kasernbyggnaders delfond angivna arbetena anført, att de är av samma angelägenhetsgrad som de arbeten, till vilka anslag uppföres på riksstat för nästa budgetår.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår alltså att i investeringsreserven intages hithörande arbeten för försvaret för en sammanlagd kostnad av (15 000 000 + 10 000 000 + 5 000 000 =) 30 000 000 kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra
upp följande anslag, nämligen

Kasernbyggnaders delfond

	Kronor
<i>Byggnadsarbeten för armén</i>	15 000 000
<i>Byggnadsarbeten för marinen</i>	10 000 000
<i>Byggnadsarbeten för flygvapnet</i>	5 000 000

Befästningars delfond

Fortifikationsförvaltningen har angående de under befästningars delfond angivna arbetena anfört, att de är av samma angelägenhetsgrad som de arbeten, till vilka anslag uppförs på riksstat för nästa budgetår.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages hit-hörande anläggningsarbeten för 38 000 000 kr.

Närmare uppgifter om arbetena lämnas icke här, utan torde arbetsmarknadsstyrelsen därutinnan få hänvisa till fortifikationsförvaltningen.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp följande anslag, nämligen

Befästningars delfond

	Kronor
<i>Befästningsarbeten för gemensamma ändamål</i>	20 000 000
<i>Befästningsarbeten för armén</i>	10 000 000
<i>Befästningsarbeten för marinen</i>	5 000 000
<i>Befästningsarbeten för flygvapnet</i>	1 000 000
<i>Flygfältsarbeten m. m.</i>	2 000 000

SOCIALDEPARTEMENTET*Driftbudgeten***E. Myndigheter inom hälso- och sjukvård, socialvård m. m.**

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Vid samråd med socialstyrelsen har framgått att sådana arbeten för en sammanlagd kostnad av 3,7 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven. Härav utgöres arbeten för 1 milj. kr. av ändringar i byggnader samt återstoden av industribeställningar avseende anskaffning av utrustning.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att arbeten avseende anskaffning av utrustning till beredskapssjukhus och sjukhärbargen i krig för en sammanlagd kostnad av 3,7 milj. kr. intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 700 000 kr.

Kapitalbudgeten

II. Statens allmänna fastighetsfond

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna. Från byggnadsstyrelsen har inhämtats att följande arbeten vid ungdomsvårdsskolorna kan intagas i investeringsreserven: byggnad för mekanisk verkstad, utökning av bilverkstad, utökning av specialavdelning (elevförläggning) samt ombyggnad av administrationslokaler vid Sundbo, administrationsbyggnad vid Hornö, snickeriverkstad vid Forsane, ombyggnad av Tomasgården och Tegegården samt tillbyggnad till skolbyggnad vid Vemyra, elevförläggning vid två skolor, alternativt Sundbo, Folåsa eller Ryagården, gymnastikbyggnader (monteringsfärdiga) vid två skolor, alternativt Bärby, Folåsa eller Håkans-
torp, personalbostäder vid fyra skolor, sistnämnda avser i första hand Vemyra, Johannisberg, Långanäs och Lövsta. För motivering hänvisas till byggnadsstyrelsens framställningar om ordinarie anslag för budgetåren 1967/68 och 1968/69 samt beträffande vissa företag vid Vemyra till byggnadsstyrelsens framställningar den 11 oktober 1966 och den 7 november 1967.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att byggnadsarbeten vid ungdomsvårdsskolorna till en kostnad av *6,3 milj. kr.* intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 6 300 000 kr.

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Vid samråd med byggnadsstyrelsen har framkommit att i investeringsreserven kan intagas fullföljande av verkstadsbyggnad vid Venngarn-anstalten till en kostnad av 2,5 milj. kr. samt ny transportväg vid samma anstalt till en kostnad av ca 500 000 kr. För motivering hänvisas vad beträffar verkstadsbyggnaden till byggnadsstyrelsens programförslag avseende verkstadsbyggnad vid Venngarn daterad 5 december 1967.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages anläggningar vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare till en kostnad av *3 milj. kr.*

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

V. Fonden för låneunderstöd

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. Vid samråd med socialstyrelsen har framgått att i investeringsreserven kan intagas vissa återstående utbyggnadsarbeten och utrustning för förläggningsbyggnader och verkstäder m. m. till en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda arbeten intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 uppföra ett anslag av 3 000 000 kr.

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

D. Vägväsendet

Vägunderhåll och vägbyggnader

Statens vägverk har till arbetsmarknadsstyrelsen meddelat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv omfattande bl. a. vägunderhåll och vägbyggnader. Med beaktande av vad i prop. 1968: 1 anförts rörande i detta sammanhang ifrågakommande arbeten, har därvid framgått följande.

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare

Vägunderhållet. Arbeten, som huvudsakligen omfattar dikning och förstärkning av vägkroppen, för en sammanlagd kostnad av ca 100 milj. kr. kan beräknas tillgängliga som sysselsättningsreserv. I det följande föreslaget anslag på beredskapsstat bör få användas jämväl för inköp av sådana vägmaskiner och annan materiel, som vid ordinarie anskaffning bekostas av medel från motsvarande anslag på riksstaten.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att vägunderhållsarbeten för en sammanlagd kostnad av 100 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Vägbyggandet. Under antagande att den ordinarie statliga vägbyggnadsverksamheten omfattar 640,5 milj. kr. inklusive vissa administrationskostnader m. m. under vartdera året 1968 och 1969, prop. 1968: 1, bil. 8 s. 79, beräknas under hösten 1968 ytterligare arbeten för ca 500 milj. kr finnas så planerade att de kan utföras under budgetåret 1968/69. I prop. 1968: 1, bil. 13 s. 77 och 82, har föreslagits att under anslagen Allmänna beredskapsarbeten m. m. samt Särskilda beredskapsarbeten m. m. 140 respektive 50 milj. kr. avräknas mot bilskattemedel. Sistnämnda anslag på riksstaten torde sålunda till stor del komma att användas för utförande av vägarbeten som beredskapsarbeten. Under antagande att de till uppförande på riksstat föreslagna anslagen till beredskapsarbeten i angiven omfattning ställes till förfogande för här ifrågavarande vägbyggnader, synes därför i investeringsreserven kunna intagas arbeten avseende vägar och broar för en sammanlagd kostnad av (500 — 190 =) 310 milj. kr.

Efter samråd med vägverket får arbetsmarknadsstyrelsen föreslå att i investeringsreserven intages arbeten avseende vägbyggnader för en sammanlagd kostnad av 310 milj. kr.

Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare

Bidrag till byggande av vägar och gator. Investeringsreserven kan beräknas till jämfört med innevarande år oförändrat belopp, 80 milj. kr. Motsvarande anslagsbehov utgör 75 milj. kr..

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av vägar och gator i städer och samhällen, som är väghållare, för en sammanlagd kostnad av 80 milj. kr.

Enskild väghållning

Bidrag till byggande av enskilda vägar. Investeringsreserven kan beräknas till 10 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes böra uppföras 7 milj. kr. för häremot svarande statsbidrag.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Vägunderhållet</i>	100 000 000
<i>Vägbyggandet</i>	310 000 000
<i>Bidrag till byggande av vägar och gator</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	7 000 000

F. Sjöfart

Sjöfartsverket

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 24 oktober 1967 till arbetsmarknadsstyrelsen och sedermera under hand lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter senare samråd med sjöfartsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen anförda följande.

Sjösäkerhet. I investeringsreserven kan intagas anskaffningar avseende diverse materiel för en kostnad av 120 000 kr.

Sjömätning m. m. I investeringsreserven kan intagas vissa anskaffningar av reserv- och underhållsmateriel för en sammanlagd kostnad av 200 000 kr.

Ytterligare arbeten för sjösäkerhet och sjömätning anmäles i det följande under Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar de i statsverkspropositionen upptagna anslagsposter-na Sjösäkerhet och Sjömätning m. m. må kunna överskridas om så behövs för ovannämnda anskaffningar.

Bidrag till småbåtshamnar m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, efter från sjöfartsstyrelsen inhämtade uppgifter, att arbeten avseende småbåtshamnar för en kostnad av inalles 6 milj. kr. intages i investeringsreserven.

För utförande av arbeten i föreslagen omfattning torde ett behov av statsbidrag om 3 milj. kr. böra beräknas.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till småbåtshamnar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

Kapitalbudgeten

Som framgår av prop. 1968: 1, bil. 8 s. 156, har anslagen under statens affärsverksfonder för postverket, televerket, statens järnvägar och luftfartsverket samt för statens vägverks förrådsfond jämte sjöfartsverkets fond där beräknats så att de, inklusive förutsedda behållningar, medger en marginal för att möjliggöra ökade investeringsramar, om så skulle bli påkallat av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag, som uppföres på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69, skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

I. Statens affärsverksfonder

B. Postverket

Postverket har (skrivelse den 30 oktober 1967 samt senare samråd) till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får härom anföra följande.

Anskaffning av bilar m. m. Ersättningsanskaffning och utökning av fordonsparken (person-, skåp- och flakbilar) för ca 1 000 000 kr. torde kunna helt eller delvis tidigareläggas.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intas anskaffning av motorfordon för 1 000 000 kr. för postverket.

Anskaffning av bilar m. m. för diligensrörelsen. Ersättningsanskaffning och utökning av fordonsparken (huvudsakligen bussar) för ca 3 500 000 kr. torde kunna tidigareläggas och utföras under budgetåret 1968/69.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intas anskaffning av motorfordon för diligensrörelsen för 3 500 000 kr.

Driftmedel. Industribeställningar avsedda att framdeles bekostas med driftmedel kan i viss utsträckning utläggas. En fördelning på varugrupper av i posttjänsten använda föremål och varor, som lämpligen kan förtidsbeställas, låter sig dock inte göra.

Anslagsbehovet för allmän beredskapsstat för postverket kan sålunda beräknas till 4 500 000 kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Posthus m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 4 500 000 kr.

C. Televerket

Televerket har (skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 31 oktober 1967) lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får härom anföra följande.

I investeringsreserven kan intagas i följande sammanställning angivna arbeten.

	Milj. kr.
<i>Fjärrförbindelseanläggningar m. m.</i>	
Vissa lands- och rikskablar	7
<i>Telefon- och telegrafstationer.</i>	
Utrustning för automatiska telestationer	15
<i>Abbonentanläggningar m. m.</i>	
Vissa nätarbeten avseende huvudsakligen kablar och blockledningar	10

Beträffande angelägenheten av dessa investeringar kan hänvisas till vad som anförts i televerkets anslagsframställning, avseende budgetåret 1968/69.

I det föregående angivna arbeten kan alltså intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av $(7 + 15 + 10 =) 32$ milj. kr.

Drift- och rörelsemedel. För intagande i investeringsreserven kan, utöver vad som angivits i det föregående, beräknas arbeten för en sammanlagd kostnad av 9 milj. kr. som vid utförande i normal turordning bör bekostas med anlitage av televerkets drift- och rörelsemedel. Härmed avses dels vissa underhållsarbeten på linjer och nät, dels ökning av lager av för televerkets anläggningsarbeten behövliga artiklar. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att därest dessa arbeten icke kan finansieras på vanligt sätt, för ändamålet må under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar anlitas medel från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår sålunda att i investeringsreserven intages investeringar för televerket för en sammanlagd kostnad av $(32 + 9 =) 41$ milj. kr. På allmän beredskapsstat synes böra föras upp anslag med 32 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i inledningen till avsnittet Kommunikationsdepartementet: Kapitalbudgeten föreslagit att anslagen på allmän beredskapsstat jämväl må anlitas för forcering av arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet. Det förutsättes att även telefonstationsbyggnader därvid kan komma till utförande.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 32 000 000 kr.

D. Statens järnvägar

Från statens järnvägar har (skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 31 oktober 1967 samt senare samråd) inhämtats uppgifter beträffande förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får med anledning härav anföra följande.

Bana och byggnader

Uppgifterna omfattar tidigareläggning av redan beslutade *byggnader och anläggningar*. Bland dessa bedöms arbeten, avseende ombyggnadsarbeten vid bangårdar och spår, stations- och magasinbyggnader m. m. för en kostnad under budgetåret 1968/69 uppskattningsvis 6 milj. kr. kunna intagas i investeringsreserven.

Förstärkning av spåröverbyggnaden. Anskaffningar, huvudsakligen räls och rälstillbehör för 6 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Elektriska anläggningar

Elektrisk tågdrift. Avser elutrustning för nya kopplingscentraler inklusive fjärrstyrning, kostnad 1,2 milj. kr. samt 4 st. omformare, kostnad 10,0 milj. kr. Under budgetåret 1968/69 beräknas härav kunna utföras arbeten för sammanlagt 3,3 milj. kr.

Rullande materiel

Behov föreligger av ytterligare ett antal ellok utöver dem som beställts 1964 och 1966.

I plan för beställningar budgetåret 1969/70 ingår anskaffning av 25 diesellok. Om sysselsättningsläget inom berörd industri ger anledning därtill, kan dessa lok beställas tidigare.

Under budgetåret 1969/70 räknar statens järnvägar med att upphandla bl. a. 300 öppna godsvagnar av en typ, vilkas huvuddata för internationell trafik väntas bli fastställda av Internationella järnvägsunionen i en nära framtid. Beställningen kan tidigareläggas till budgetåret 1968/69, om så skulle erfordras.

Behov föreligger också av 50 malmvagnar, som kan beställas under 1968/69.

Kostnaderna för ovannämnda anskaffningar beräknas till sammanlagt 262,5 milj. kr. Härav skulle arbeten för ca 31 milj. kr. utföras under budgetåret 1968/69.

Investeringsinventarier

Behov föreligger av fordon och maskiner för rationalisering av SJ drift och underhåll. För motortrallor, motordressiner, plattformstruckar, gaffeltruckar, maskiner för banunderhåll m. m. kan under budgetåret 1968/69 utföras arbeten för 2,7 milj. kr.

Försvarsberedskap

Vissa beställningar av reservapparatur m. m. för 3,5 milj. kr., varav 1,2 milj. kr. avser arbete under budgetåret 1968/69, kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages följande arbeten och anskaffningar för statens järnvägar.

Byggnads- och anläggningsarbeten inkl. förstärkning av spåröverbyggnader	12	milj. kr.
Elektriska anläggningar	3,3	» »
Rullande materiel	31	» »
Investeringsinventarier	2,7	» »
Försvarsberedskap	1,2	» »
	<hr/>	
	50,2	milj. kr

På allmän beredskapsstat skulle behöva uppföras ett till 50 milj. kr. avrundat belopp.

För statens järnvägar finns därjämte behov av linjeomläggningar, rensningar i bergskärningar, dräneringsarbeten och liknande, vilka arbeten normalt skulle bekostas av driftmedel. Arbetena torde, om så påkallas, vara lämpade att utföras som beredskapsarbeten. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att dessa sistnämnda arbeten må under för beredskapsstaten gällande förutsättningar finansieras med anlitande av medel från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Som framhållits i det föregående har arbetsmarknadsstyrelsen utgått från att anslagen på allmän beredskapsstat jämväl må anlitas för forcering av arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Järnvägar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 50 000 000 kr.

E. Luftfartsverket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 oktober 1967 har luftfartsstyrelsen lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv. Luftfartsstyrelsen har i nämnda skrivelse meddelat att vissa arbeten, avseende förbättringar på befintliga flygplatser samt anskaffning av materiel nämligen elektrisk materiel, reservkraftaggregat samt fordon, maskiner och redskap kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda arbeten för en sammanlagd kostnad av 2 milj. kr. intages i investeringsreserven. Anslag för ändamålet synes böra uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 uppfördes till Statens lånefond för den mindre skeppsfarten ett anslag av 25 000 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen finner det önskvärt att lånenämnden för den mindre skeppsfarten beredes möjlighet att där- est arbetsmarknadsläget ger anledning därtill utöver ordinarie löne- medel kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv i samma omfattning.

Efter samråd med lånenämnden för den mindre skeppsfarten hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

VIII. Diverse kapitalfonder

Statens vägverks förrådsfond

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 24 november 1967 från statens vägverk samt senare samråd har framkommit följande förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten och industribeställningar, hänförliga till statens vägverks förrådsfond.

Garage- och förrådsbyggnader. I investeringsreserven synes under budgetåret 1968/69 kunna beräknas 2,5 milj. kr. för angivna arbeten.

Motorfordon och vägmaskiner. Avser ny- och ersättningsanskaffning av motorfordon och vägmaskiner m. m. under budgetåret 1968/69 för en sammanlagd kostnad av 31 milj. kr.

Flytande materiel. Avser anskaffning av en isgående färja för en kostnad av 2 milj. kr. Under budgetåret 1968/69 skulle arbeten för ca 0,5 milj. kr. kunna utföras.

Effektförråd. Avser anskaffningar av förnödenheter till effektförråd, erforderliga för ersättning och underhåll. Vägverket har beräknat att hithörande anskaffningar kan beställas under budgetåret 1968/69 intill ett belopp av ca 4,5 milj. kr.

Reservbromateriel. I fråga om angelägenheten av dessa anskaffningar får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vägverkets framställningar om anslag till vägmaskiner m. m. på riksstaten. Anskaffning av reservbromateriel för ca 10 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven. Vid anskaffning i denna omfattning måste anordningar vidtagas för materielens förvaring vilket arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter kunna ske med anlitande av härnadan föreslaget anslag för vägmaskiner m. m. på allmän beredskapsstat.

I investeringsreserven föreslås alltså intagas arbeten och anskaffningar under vägverkets förrådsfond för (2 + 31 + 2,5 + 4,5 + 10 =) 50 milj. kr. Eftersom vissa leveranser enligt vad ovan anförts skulle utsträckas över såväl budgetåret 1968/69 som 1969/70 synes på allmän beredskapsstat böra uppföras ett till 35 milj. kr. reducerat belopp.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Vägmaskiner m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 35 000 000 kr.

Sjöfartsverkets fond

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 24 oktober 1967 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Efter senare samråd med sjöfartsstyrelsen får arbetsmarknadsstyrelsen anföra följande.

Av nedanstående sammanställning framgår hur investeringarna fördelar sig på olika objektgrupper.

	Kronor
<i>Sjösäkerhet</i>	
Anskaffning av vissa bojar och prickar m. m.	200 000
Bottenfasta fyrarna <i>Bredgrund</i> utanför Landsort samt <i>Västra Banken</i> för en kostnad av	2 700 000

	Kronor
Diverse utrustning för fyror (huvudsakligen elutrustning och belysning)	4 000 000
Utbyggnad av hamnar och tjänstelokaler vid vissa lotsplatser ..	2 000 000
Nybyggnad av lots- och sjöräddningsbåtar	2 000 000
<i>Sjömätning m. m.</i>	
Ny- och ombyggnad av sjömätningsbåtar	3 000 000
Diverse materiel och verktyg	800 000
<i>Muddermateriel m. m.</i>	
Vissa fartyg och båtar m. m. Ombyggnad av ett arbetsfartyg samt nybyggnad av pråm m. m.	500 000
<i>Farledsarbeten</i>	
Vissa statliga farledsarbeten främst i Göteborgs och Bohus län	1 800 000
	17 000 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages i ovanstående sammanställning angivna anskaffningar och arbeten med en sammanlagd kostnad av 17 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sjöfartsmateriel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 17 000 000 kr.

FINANSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket: Anskaffning av viss materiel. I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 24 oktober 1967 har generaltullstyrelsen anförut att i investeringsreserven kan intagas anskaffning av tullkryssare, tulljakter, mindre motorbåtar, motorfordon samt telemateriel. Angående motivering hänvisas till generaltullstyrelsens framställning till Kungl. Maj:t angående ordinarie anslag för budgetåret 1968/69.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages byggnad av en tullkryssare och tre tulljakter för en kostnad av tillsammans 2 330 000 kr., jämte övrig angiven materiel för 590 000 kr. eller tillsammans 2 920 000 eller avrundat 3 000 000 kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

E. Industri, bergsbruk, energiförsörjning m. m.

Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 25 oktober 1967 lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Geologiska undersökningen har därvid meddelat att behov föreligger av anskaffningar av diamanborrmaskiner, diverse fordon och instrument m. m. för en kostnad av tillsammans ca 1,0 milj. kr. under budgetåret 1968/69. Medel till sådana anskaffningar utgår i normal ordning från anslagen Utrustning samt Prospektering.

Under åbropande av vad ovan anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att de angivna anskaffningarna intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 1,0 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes här nedan angivna anslag böra anvisas.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp följande anslag

	Kronor
<i>Sveriges geologiska undersökning: Utrustning . .</i>	500 000
<i>Sveriges geologiska undersökning: Prospektering</i>	500 000

G. Finansiellt utvecklingsbistånd

Från SIDA har (skrivelse den 19 januari 1968 till arbetsmarknadsstyrelsen) angående investeringsreserven bl. a. anförts att biståndsinsatsen i vissa fall kan planeras för längre tidsrymder, t. ex. för tre—fem år. En sådan planering sammanfaller ofta med u-ländernas önkemål beträffande vissa angelägna varukategorier. Som exempel vill SIDA framhålla det femårsprogram för täckande av vissa asiatiska länders behov av skolbokspapper, som nyligen slutförts i väsentliga hänseenden, samt vidare det treåriga program för leveranser av konstgödsel till Indien, som planeras och som för närvarande förutsätter beställningar i relativt jämn takt under perioden. Inom ramen för sådana fleråriga biståndsprogram skulle en arbetsmarknadsmässigt motiverad flexibilitet i utläggningen av beställningar och i leveransprogrammet kunna komma i fråga. SIDA ser sålunda inga hinder för att tidigarelägga eller eventuellt öka någon eller några av de årliga kontingenterna inom en sådan utfästelse, om så skulle anses påkallat av arbetsmarknads-skäl. Ett belopp av 10 milj. kr., motsvarande ca 30 000 ton konstgödsel, dvs. ungefär lika mycket som skulle komma i fråga på riksstaten, vore enligt SIDA motiverat.

Under början av innevarande år kommer SIDA att lägga ut en order på 3 000 ton papper till ett värde av högst 3,8 milj. kr. Beslut rörande pappersgåvor till en total kvantitet på högst 6 000 ton (ca 7 milj. kr.) kan väntas fattas under första hälften av 1968. I begränsad utsträckning torde pappersgåvor komma att lämnas också under följande år. Ett belopp av 3 milj. kr. torde kunna uppföras i investeringsreserven. En viss flexibilitet i fråga om utläggningen av sådana beställningar torde föreligga sedan beslut väl fattats om att biståndsinsatserna skall företas.

Enligt vad som sålunda anförts synes industribeställningar för 13 milj. kr. kunna intagas i investeringsreserven och anslag uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på allmän beredskapsstat till *Finansiellt utvecklingsbistånd* föra upp ett anslag av 13 000 000 kr.

H. Diverse

Reparations- och underhållskostnader m. m. under statens allmänna fastighetsfond

Vid samråd med byggnadsstyrelsen och kriminalvårdsstyrelsen har framgått att reparations-, ändrings- och underhållsarbeten på fastigheter hänförliga till statens allmänna fastighetsfond i här nedan angiven omfattning kan intagas i investeringsreserven. Förnyade inventeringar av sådana arbeten har dock inte kunnat ske i och för upprättande av detta förslag, utan kommer i mån av behov att verkställas senare under året.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages dylika arbeten för en sammanlagd kostnad av 15 000 000 kr., varav 4 000 000 kr. under kriminalvårdsstyrelsens delfond och återstoden under byggnadsstyrelsens och slottsbyggnadernas delfond.

Det synes vara lämpligt, att kostnaderna i likhet med vad som gäller för beredskapsstaten för innevarande budgetår vid behov bestrides från det i det följande under inrikesdepartementet föreslagna anslaget *Allmänna beredskapsarbeten m. m.*

Kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder

F. Statens vattenfallsverk

I skrivelse den 31 oktober 1967 samt vid senare samråd under hand har statens vattenfallsverk lämnat uppgifter beträffande förslag till investeringsreserv.

Vattenkraftstationer. För investeringsreserven kan beräknas påbörjande av utbyggnad av ett 3:e aggregat vid Nämforsens kraftstation i Ångermanälven. Totalkostnaderna för 3:e aggregatet vid Nämforsen har år 1962 beräknats till 33 milj. kr.

Vattenfallsstyrelsen har uppskattat att arbeten för 5,2 milj. kr. skulle kunna utföras under budgetåret 1968/69 för ovannämnda arbetsobjekt, om varsel om igångsättning lämnas senast 1 april 1968.

Distributionsanläggningar. Projekt för en kostnad av 4,8 milj. kr. som enligt vattenfallsverkets ordinarie investeringsplaner beräknas bli utförda åren

närmast efter 1968/69, kan tidigareläggas till budgetåret 1968/69 och ingå i investeringsreserven.

För närmare uppgifter om ovannämnda arbetsobjekt får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vattenfallsverket.

Beställningar till metall- och verkstadsindustri, avseende dels större transformatorer dels material för stamlinje- och distributionsanläggningar kan dessutom tidigareläggas till budgetåret 1968/69 för sammanlagt 10 milj. kr.

Sammanlagda anslaget på beredskapsstat till kraftstationer m. m. skulle enligt ovan utgöra (5,2 + 4,8 + 10 =) 20 milj. kr.

Som framgår av prop. 1968: 1 (bil. 9 s. 141) har anslaget till Kraftstationer m. m. för budgetåret 1968/69 där beräknats så att det medger en marginal för att möjliggöra en ökning av medelsförbrukningen som kan påkallas av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har därför vid beräkning av anslagets storlek på allmän beredskapsstat icke räknat med något medelsbehov till sådana arbeten för vilka medel äskats å riksstat för budgetåret 1968/69. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag, som uppföres på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 skall, därest så befinner lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Kraftstationer m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

D. Skolväsendet

Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen har från skolmyndigheterna erhållit uppgift om angelägna skolbyggnader, som bedöms kunna utföras under budgetåret 1968/69. Under förutsättning av en investeringsram av 630 milj. kr. för grundskolan och gymnasiala skolor (prop. 1968: 1, bil. 10 s. 221) kan en investeringsreserv för byggnadsarbeten för 150 milj. kr. avseende såväl permanenta som provisoriska byggnader för grundskolan och de gymnasiala skolformerna beräknas tillgänglig. Erforderligt statsbidrag för en sådan verksamhet skulle uppskattningsvis utgöra ca 50 milj. kr. Statsbidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet som ingår i investeringsreserven, torde på sätt som medgivits i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 få beviljas med överskridande av i statsverkspropositionen upptaget förslagsanslag till Byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.

I förekommande fall skulle statsbidrag med överskridande av ovannämnda förslagsanslag jämväl få beviljas till anskaffande av sådana inventarier till

vilka statsbidrag kan utgå enligt gällande författningar för statsbidrag till allmänna skolor respektive yrkesskolor.

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor. Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna synes i investeringsreserven kunna intagas arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 milj. kr. Erforderligt statsbidrag till dessa arbeten kan uppskattas till ca 3,5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med skolöverstyrelsen att arbeten avseende byggnader för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kr. intages i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 500 000 kr.

Kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder

C. Televerket

Televerket har (skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 31 oktober 1967) lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Härav framgår att sändare för fem av de TV-stationer för program 2, som planenligt skall tagas i bruk under budgetåret 1970/71, kan beställas under budgetåret 1968/69 om detta skulle påfordras av sysselsättningsskäl. Leveranstiden har beräknats till 8—12 månader. Kostnaden för ifrågavarande utrustning beräknas till 4 milj. kr., varav 2 milj. kr. under budgetåret 1968/69.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages ovan nämnda materiel för televisionssändare för 2 milj. kr. och att beloppet föres upp på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Rundradioanläggningar* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

II. Statens allmänna fastighetsfond

Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål. Till vissa återstående ombyggnadsarbeten för nationalmuseet för en beräknad kostnad av 500 000 kr. samt för fortsatta ombyggnadsarbeten för Dramatiska teatern, totalt kostnadsberäknade till 4 400 000 kr. vid 1967 års prisläge uppfördes på allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 ett anslag av 2 000 000 kr. (prop. 1967: 80 s. 29).

Arbeten för samma belopp synes böra intagas i investeringsreserven för 1968/69 och anslag till ändamålet föras upp på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 till *Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål* föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Driftbudgeten

F. Forskning och undervisning på jordbrukets och trädgårdsnäringens områden

Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor. Vid samråd med lantbruksstyrelsen har inhämtats att detaljprojektering är slutförd eller kan på kort tid slutföras för 4 byggnadsföretag av hög angelägenhetsgrad vid lantbruksundervisningsanstalter till vilka ordinarie statsbidrag t. o. m. budgetåret 1968/69 icke beräknas utgå. Statsbidrag för de av lantbruksstyrelsen sålunda angivna företagen beräknas till sammanlagt ca 3 milj. kr. Byggnadskostnaderna uppgår till sammanlagt ca 6,2 milj. kr.

På grund av vad ovan anförts föreslås att i investeringsreserven intages byggnadsarbeten vid lantbruksundervisningsanstalter för *6,2 milj. kr.*

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

H. Skogsväsendet

Skogsstyrelsen har med skrivelse den 12 december 1967 lämnat vissa uppgifter som underlag för förslag till investeringsreserv avseende arbeten för det enskilda skogsbruket.

Skogsbruksskolor. I sin ovannämnda skrivelse har skogsstyrelsen meddelat att byggnadsföretag vid skogsbruksskolor för en sammanlagd kostnad av ca 500 000 kr. är lämpliga att ingå i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 500 000 kr.

Skogsstyrelsen har i ovannämnda skrivelse vidare meddelat följande.

För *återväxtåtgärder* och *dikningar* kan investeringsreserven uppskattas till arbeten för 4 milj. kr.

Skogsvägbyggnader. Under förutsättning att skogsvägbyggnader inom den ordinarie ramen bedrivs i den omfattning som angivits i prop. 1968: 1, bil. 11 s. 114, beräknas tillgången på ytterligare färdigplanerade skogsvägbyggnadsarbeten under 1968/69 motsvara en arbetsvolym av 25 milj. kr.

Skogsröjningsarbeten och landskapsvårdande arbeten lämpliga för investeringsreserven kan påräknas motsvara en kostnad av uppskattningsvis 16 milj. kr. med hänsyn till att dylika arbetsobjekt i stor utsträckning torde tagas i anspråk med anlitande av de ordinarie anslagen till Allmänna beredskapsarbeten m. m. och Särskilda beredskapsarbeten m. m.

I den mån dessa anslag inte räcker för ifrågavarande arbeten synes det i det följande föreslagna anslaget på allmän beredskapsstat till Allmänna beredskapsarbeten m. m. böra få anlitas.

Medelsbehovet för återväxtåtgärder, dikningar och skogsvägbyggnader i investeringsreserven kan tillgodoses genom överskridande av ettdera förslagsanslaget Statens skogsförbättringsanslag eller Vägbyggnader på skogar i enskild ägo. Därvid synes bemyndigande böra utverkas att under förutsättningar, som gäller för beredskapsstaten, överskrida de ramar för ifrågavarande statsbidrag, som kan komma att fastställas.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att de rambelopp, som i statsverkspropositionen föreslagits för beviljande av bidrag från Statens skogsförbättringsanslag och anslaget Vägbyggnader på skogar i enskild ägo under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande måtte enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas.

J. Fiskeriväsendet

Fiskeristyrelsen: Omkostnader. I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 27 juni 1967 har fiskeristyrelsen framhållit att installation av nytt huvudmaskineri på fiskeriundersökningsfartyget *Thetis* kan intagas i investeringsreserven. Kostnaderna beräknas av fiskeristyrelsen till 422 000, alternativt 326 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda industribeställning intages i investeringsreserven med en kostnad under budgetåret 1968/69 av 500 000 kr. För motivering hänvisas till fiskeristyrelsens skrivelse den 27 juni 1967. Anslag för ändamålet synes böra uppföras på beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Förbättringsarbete på fiskeriundersökningsfartyget Thetis* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 500 000 kr.

Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg. Fiskeristyrelsen har vid samråd i ärendet framhållit att ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyget *Skagerack* är angelägen. Kungl. Maj:t har den 6 september 1967 lämnat uppdrag om projektering av ett sådant fartyg. Kostnaderna har uppskattats till 7,5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyget intages i investeringsreserven med en kostnad under

budgetåret 1968/69 av 5 milj. kr. Anslag till ändamålet synes böra uppföras på beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Ersättningsbyggnad för fiskeriundersökningsfartyg* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

K. Naturvårdsverksamhet

Avloppsreningsverk m. m. Vid länsarbetsnämndernas inventeringar av kommunala arbetsobjekt har framkommit att vatten- och avloppsanläggningar för ca 400 milj. kr. är av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven.

I framställning till Kungl. Maj:t den 9 november 1967 har statens naturvårdsverk föreslagit att ändrade regler för statsbidrag till va-anläggningar skall tillämpas. Dessa regler skulle, utom beträffande arbeten, som tidigare fått påbörjandetilstånd, gälla efter den 1 juli 1968 och innebära att statsbidrag förutom till vissa planeringsändamål i huvudsak endast skall utgå till vattenvårdsåtgärder, däribland avloppsreningsanläggningar med längre gående rening. Dylika arbeten för ca 50 milj. kr. torde kunna intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen utgår från att förslag i frågan kommer att föreläggas 1968 års riksdag och att de nya reglerna kommer att tillämpas fr. o. m. budgetåret 1968/69.

Statsbidrag till avloppsreningsverk m. m. i investeringsreserven förutsättes med hänsyn härtill kunna uppgå till ca 20 milj. kr., vilket belopp här nedan föreslås på allmän beredskapsstat.

Till övriga va-anläggningar, som utföres i sysselsättningssyfte, torde statsbidrag få utgå från anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att till *Bidrag till avloppsreningsverk m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

Kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder

G. Domänverket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 15 januari 1968 har domänstyrelsen lämnat uppgifter som underlag för förslag till investeringsreserv. Domänstyrelsen har anfört följande.

Husbyggnadsarbeten inkl. byggnadsarbeten på kronoegendomar. Investeringsreserven i normal turordning avseende bostadshus och ekonomibyggnader för en sammanlagd kostnad av ca 7,4 milj. kr. beräknas komma till utförande under 1968. I investeringsreserven kan ingå arbeten av motsvarande slag för en sammanlagd kostnad av 2,6 milj. kr.

Nydikning. Normalinvesteringen beräknas till ca 0,5 milj. kr. Som investeringsreserv synes arbeten för 0,3 milj. kr. böra upptagas.

Dikesrensning. Normalinvesteringen uppgår till ca 1 milj. kr. I investeringsreserven bör intagas arbeten för 0,6 milj. kr.

Skogsvårdsarbeten. Normalinvesteringen beräknas till ca 26 milj. kr. I investeringsreserven bör intagas arbeten, huvudsakligen hyggesrensning och röjning för 2,7 milj. kr.

Vägbyggnadsarbeten. Normalinvesteringen beräknas till ca 7,5 milj. kr. I investeringsreserven bör intagas arbeten för 20 milj. kr.

Naturvårds- och fritidsverksamhet. I investeringsreserven kan upptagas arbeten för 1,5 milj. kr.

I investeringsreserven skulle sålunda ingå arbeten för en sammanlagd kostnad av ca $(2,6 + 0,3 + 0,6 + 2,7 + 20 + 1,5 =)$ 27,7 eller avrundat 28 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 28 000 000 kr.

IV. Statens utlåningsfonder

Fiskerilånefonden. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 uppfördes till fiskerilånefonden ett anslag av 5 000 000 kr. (prop. 1967: 80, s. 34 och Bihang B s. 30). Enär här ifrågavarande lånegivning tidigare visat sig utgöra ett värdefullt komplement till sysselsättningspolitiken, finner arbetsmarknadsstyrelsen det önskvärt, att fiskeristyrelsen även under budgetåret 1968/69 därest arbetsmarknadsstyrelsen ger anledning därtill, utöver ordinarie lånemedel må kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv samt motorverkstäder.

Efter samråd med fiskeristyrelsen hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Fiskerilånefonden* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 5 000 000 kr.

HANDELSDEPARTEMENTET

*Driftbudgeten***E. Ekonomisk försvarsberedskap**

Distributionsmateriel för olja. Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 24 oktober 1967 lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Överstyrelsen har därvid meddelat att behov föreligger av anskaffningar av distributionsmateriel för en sammanlagd kostnad av 3 400 000 kr. Enär närmare uppgifter om anskaffningarna av sekretesskäl icke bör lämnas här, får arbetsmarknadsstyrelsen beträffande angelägenheten hänvisa till dels överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap dels dess petitaskrivelse avseende budgetåret 1968/69. I investeringsreserven synes böra intagas anskaffningar av ifrågavarande slag för 3 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Distributionsmateriel för olja* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

*Kapitalbudgeten***VIII. Diverse kapitalfonder****Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap**

Förrådsanläggningar m. m. Efter samråd med överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att arbeten för en total byggnadskostnad av 10 milj. kr. intages i investeringsreserven. Härav kan arbeten för 3 milj. kr. utföras under budgetåret 1968/69. Anläggningen har anmälts i överstyrelsens anslagsäskanden för detta budgetår. Anslag till denna anläggning har icke beräknats i 1968 års statsverksproposition.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Förrådsanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

INRIKESDEPARTEMENTET

*Driftbudgeten***B. Arbetsmarknad m. m.**

Arbetsförmedlingen: Omkostnader. För länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingarna beräknas alltjämt föreligga ett återanskaffningsbehov av möbler, kontorsmaskiner och skrivmateriel.

Styrelsen föreslår att ovan angivna anskaffningar intages i investeringsreserven för en kostnad av 1 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att för finansiering av dessa anskaffningar, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, den i statsverkspropositionen beräknade anslagsposten under förslagsanslaget Arbetsförmedlingen: Omkostnader, efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

Allmänna beredskapsarbeten m. m. Angående skäl för uppförande på allmän beredskapsstat av ett samlingsanslag motsvarande det på den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår uppförda anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m. samt de ändamål för vilka anslaget skulle få anlitas hänvisas till vad styrelsen därom anfört angående anslag till Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1962/63 (prop. 1962: 116 Bihang B s. 13).

Ett anslag på allmän beredskapsstat till allmänna beredskapsarbeten m. m. skulle i likhet med vad styrelsen föreslagit för innevarande budgetår få användas för att bestrida:

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag på allmän beredskapsstat, vilka icke kan komma till utförande inom anslagens ram;

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag på riksstat eller be-
träffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande och för vilka anslag icke uppförts på allmän beredskapsstat;

dels kostnader för beredskapsarbeten anordnade i enlighet med arbetsmarknadskungörelsen den 3 juni 1966;

dels kostnader för statsbidrag till kommuner, kommunala samfälligheter och kommunala bolag för beställningar hos industri i sysselsättningsfrämjande syfte;

dels merkostnader, som direkt orsakas av att ett företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte;

dels ock förstärkning av anslag för investeringsändamål under statens utlåningsfonder.

Beräkning av samlingsanslagets storlek kan grundas endast på uppskattningar. Med ovan föreslagen dispositionsrätt över anslaget synes det för nästa budgetår böra uppföras med 300 milj. kr.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1968/69 föra upp ett anslag av 300 000 000 kr.

Förläggningsbyggnader m. m. Även om en del av de i investeringsreserven ingående anläggnings- och husbyggnadsarbetena kan ge sysselsättning i närheten av hemorten torde ett betydande antal förläggningar komma att erfordras. En utökning av arbetsmarknadsstyrelsens förläggningskapacitet med 3 000—5 000 platser torde vara erforderligt om de i investeringsreserven ingående anläggningsarbetena skulle utnyttjas i mer avsevärd omfattning. Kostnaderna för tillgodoseende av behovet av förläggningar och byggnader m. m. har beräknats till ca 25 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att för finansiering av anskaffning av ovannämnda materiel, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, den i statsverkspropositionen till ändamålet beräknade anslagsposten under förslagsanslaget Förläggningsbyggnader m. m., efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet. Vid en betydande ökning av beredskapsarbetena torde en väsentlig ökning jämväl av maskinparken behövas samtidigt som möjligheterna att hyra in maskiner minskas. Arbetsmarknadsstyrelsen uppskattar den totala kostnaden för en maskinberedskap, utöver den som beräknas finnas tillgänglig hos statliga verk, kommuner samt ifrågakommande entreprenörer, till 30 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovan angivna anskaffningar intages i investeringsreserven och att ett anslag av 30 milj. kr. uppföres på allmän beredskapsstat.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, under hänvisning till storleken av det i statsverkspropositionen till ändamålet preliminärt beräknade anslaget, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1967/68 uppföra ett anslag av 30 000 000 kr.

Omskolning m. m. I prop. 1968: 1 (bil. 13 s. 95) har beräknats ett förslagsanslag Omskolning m. m. av 350 milj. kr. I ett sysselsättningsläge, som påkallar användande av anslag från den allmänna beredskapsstaten, torde det få räknas med att behov föreligger att ytterligare utöka verksamheten med omskolningskurser. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar förslagsanslaget Omskolning m. m. efter beslut av Kungl. Maj:t må överskridas.

Innehållsförteckning

	Sid. i bihang
Inledning	1
Allmänna frågor rörande investeringsreserven	1
Investeringsreservens omfattning	2
Sammandrag av i förslag till investeringsreserv ingående arbeten	3
Investeringsreservens finansiering	3
<i>Justitiedepartementet</i>	
Polisväsendet	
Inköp av motorfordon m. m.	5
Lokala polisorganisationen: Utrustning	5
Kriminalvården m. m.	
Fångvårdsanstalterna:	
Maskin- och verktygsutrustning m. m.	5
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	6
Anskaffning, montering och transport av baracker m. m.	6
Reparations- och underhållsarbeten	6
Vissa byggnadsarbeten för kriminalvården	6
<i>Försvarsdepartementet</i>	
Armén	
Beklädnad m. m.	8
Inventarier m. m.	8
Sjukvårdsmateriel	8
Drivmedelsutrustning	8
Anskaffning av tygmateriel m. m.	8
Marinen	
Inventarier	8
Sjukvårdsmateriel	8
Drivmedelsutrustning	9
Anskaffning av fartygsmateriel m. m.	9
Anskaffning av vissa maskiner m. m.	9
Flygvapnet	
Inventarier m. m.	9
Sjukvårdsmateriel	9
Anskaffning av flygmateriel m. m.	9
Reparations- och underhållsarbeten m. m. under försvarets fastighets- fond	10
Viss materielanskaffning m. m.	
Anskaffning av fortifikatorisk materiel	11
Civilförsvaret m. m.	
Anskaffning av civilförsvarsmateriel	11
Bidrag till byggande av skyddsrum	11
Bidrag till kommuner för anordnande av branddammur för civilför- svarsändamål	11

Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret	12
Byggnadsarbeten för armén	12
Byggnadsarbeten för marinen	12
Byggnadsarbeten för flygvapnet	12
Befästningsarbeten	13
<i>Socialdepartementet</i>	
Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	13
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdsskolorna	14
Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare	14
Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.	14
<i>Kommunikationsdepartementet</i>	
Väg- och vattenbyggnadsväsendet	
Väghållning och vägbyggnader:	
Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:	
Väghållningen på landet	15
Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:	
Bidrag till byggande av vägar och gator	16
Enskild väghållning:	
Bidrag till byggande av enskilda vägar	16
Sjöfartsverket:	
Sjösäkerhet	16
Sjömätning	16
Bidrag till småbåtshamnar m. m.	16
Kapitalbudgeten	
Disponering m. m. av vissa anslag	17
Postverket:	
Posthus m. m.	
Anskaffning av bilar m. m.	17
Anskaffning av bilar m. m. för diligensrörelsen	17
Driftmedel	17
Televerket	
Teleanläggningar m. m.	18
Statens järnvägar:	
Bana och byggnader	19
Elektriska anläggningar	19
Rullande materiel	19
Inventarier	19
Försvarsberedskap	19
Luftfartsverket:	
Flygplatser m. m.	20
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	20
Statens vägverks förrådsfond:	
Garage- och förrådsbyggnader	21

	Sid. i bihang
Motorfordon och vägmaskiner	21
Flytande materiel	21
Effektförråd	21
Reservbromateriel	21
Sjöfartsverkets fond:	
Sjöfartsmateriel m. m.	
Sjösäkerhet	21
Sjömätning	22
Muddermateriel	22
Farledsarbeten m. m.	22
<i>Finansdepartementet</i>	
Tullverket:	
Anskaffning av viss materiel	22
Sveriges geologiska undersökning:	
Utrustning	23
Prospektering	23
Finansiellt utvecklingsbistånd (SIDA)	23
Reparations- och underhållskostnader m. m. under statens allmänna fastighetsfond	24
Statens vattenfallsverk:	
Kraftstationer m. m.	
Vattenkraftstationer	24
Distributionsanläggningar	24
<i>Utbildningsdepartementet</i>	
Skolväsendet	
Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.	25
Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	26
Rundradioanläggningar	26
Byggnadsarbeten för vissa kulturändamål	26
<i>Jordbruksdepartementet</i>	
Bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor	27
Skogsväsendet:	
Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader	27
Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder:	
Återväxtåtgärder och dikningar	27
Skogsvägbyggnader	28
Skogsröjningsarbeten	28
Fiskeriväsendet:	
Förbättringsarbeten på fiskeriundersökningsfartyg	28
Ersättningsbyggnader för fiskeriundersökningsfartyg	28
Naturvårdsverksamhet:	
Bidrag till avloppsreningsverk m. m.	29
Domänverket	29
Fiskerilånefonden	30

Handelsdepartementet

Överstyrelsen för ekonomisk försvarsberedskap:

Distributionsmateriel för olja	31
Förrådsanläggningar m. m.	31

Inrikesdepartementet

Arbetsmarknad m. m.

Arbetsförmedling: Omkostnader	32
Allmänna beredskapsarbeten m. m.	32
Förläggingsbyggnader m. m.	33
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	33
Omskolning m. m.	33

<i>Innehållsförteckning</i>	34
-----------------------------------	----